Kulturně společenský časopis
2015 • 7
na internetu

DOBRÁ ADRESA

Z obsahu

Otevřený dopis premiérovi

Podaná z okýnka

Pračeši

Obsah:

Natvrdo

Petr Kukal: **Bezradně obracím** (4)
Ivo Fencl: **To vše a stokrát víc je Obec** (5)
Otevřený dopis básníka Tomáše Čady **premiérovi České republiky Bohuslavu Sobotkovi** (9)
Ivo Harák: **Vice versa** (10)

Naostro

Barbora Podaná: **Z okýnka** (11)
Michal Šanda: **Z antikvariátních banánovek – 3 týdny u Topičů** (14)
Leopold F. Němec: **30 června** (16)
Ivan Jemelka: **Črty** (18)
Motýlův křest (20)
Jaroslav Kovanda: **Básně** (24)

Nakrátko

Ladislav Vízek: **Hluchej krtek** (28)
Petr Štengl: **Jejich práce má smysl** (29)
Wagner a Liszt v Piešťanech (30)
Filip Špecián: **Tak jsem dělal tu akci, v pátek** (32)

Nalehko

Eva Nováková: **Malé, velké přešlapy** (35)
Pavel Martinus: **Pračeši** (36)
Dušan Kutarík: **Kvas** (40)

Příloha Natřeno

Petr Štengl: **Fotobáseň** (44)

SYSTÉM NAVIGACE: KLEPNĚTE!

První stránka (titulní):

BYLO od č. 1/00: Klepnutím na „Z obsahu:“ se dostanete na str. 2 (obsah). Klepnutí na malé obrázky a jednotlivé body „Z obsahu:“ Vás přenese přímo na příslušné stránky. **NOVĚ od č. 9/00:** Klepnutím na značku „Dobrá adresa“ se otevřou naše internetové stránky www.dobraadresa.cz v aktuálním prohlížeči. Klepnutím na střed obrázku se dostanete na popisek a tiráž na str. 2.

Druhá stránka (obsah):

BYLO od č. 1/00: Klepnutí na jednotlivé body obsahu Vás přenese přímo na příslušné stránky. Klepnutím na naši e-mailovou adresu se Vám otevře nám adresovaný dopis v aktuálním e-mailovém programu. **NOVĚ od č. 9/00:** Klepnutím na značku „Dobrá adresa“ a na popisek k obrázku na první straně se dostanete na první (titulní) stránku. Klepnutím na slovo „Obsah:“ se Vám zvětší obsah přes celou šířku okna.

Další strany stránky (včetně druhé s úvodníkem):

BYLO od č. 1/00: Klepnutím na jednotlivé internetové resp. e-mailové adresy se Vám otevře příslušná stránka resp. se Vám nadepíše příslušný dopis v aktuálním programu. **NOVĚ od č. 9/00:** Klepnutím na značku „Dobrá adresa“ v levém nebo pravém horním rohu stránky se přesunete na str. 2 (obsah).

KLEPNĚTE SEM!

DOBRÁ ADRESA

Na titulní stránce: Motýlův křest (k článku na str. 20)

Dobrá adresa, kulturně-společenský časopis na internetu, číslo 1, rok 2015, ročník 16. E-mail: dobraadresa@dobraadresa.cz. Vydávají Přátelé Dobré adresy. Šéfredaktor: Štefan Švec. Redakce: Václav Dvořák, Štěpán Kučera, Petr Štengl, Michal Šanda, Martin Vokurka. Grafická úprava a výtvarná redakce: Jakub Tayari. Výstavba internetových stránek: Libor Koudela. Neoznačené fotografie archiv redakce, kresby Corel Corporation. Časopis vychází s laskavou podporou Ministerstva kultury České republiky. Redakcí nevyžádané rukopisy, kresby a fotografie se nevracejí. Technická podpora studio Grafin a FirstNet, a. s. Časopis je excerpován Ústavem pro českou literaturu AV ČR.
ISSN 1804-963X

Foto-aktu-alita

Foto Michal Šanda

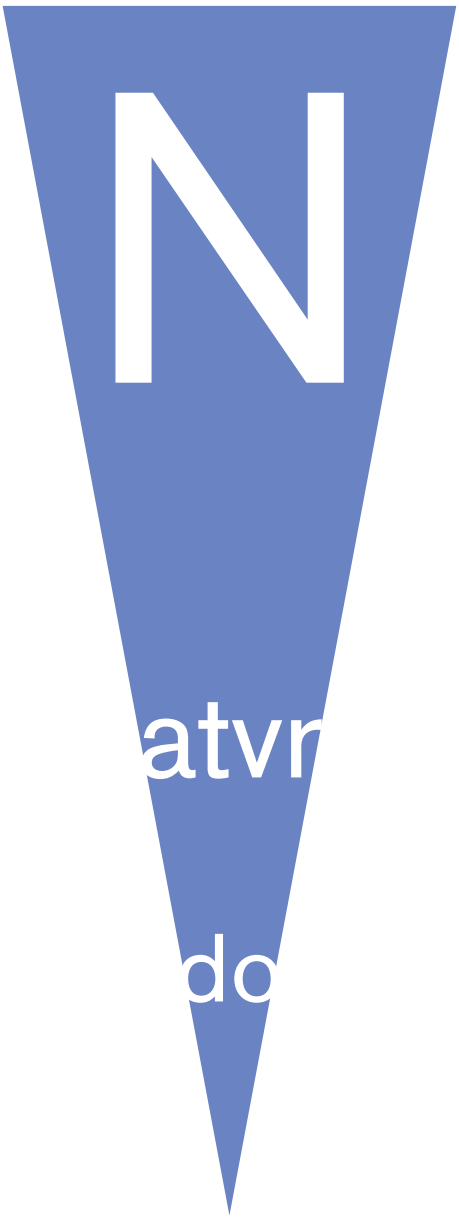

Není Monet jako Monet

Naši milí,

léto se vyznačuje globálním oteplováním, přívaly opalovacích krémů a častou nepřítomností na pracovišti, pokud člověk není plavčík. V této tvrdé době je třeba se obrnit, proto jsme pro vás připravili zvláštní dávku demotivačních a depresivních textů, proloženou menšími výrony textů naopak manických, veselých a hravých. Jde o něco jako literární stroboskop. Jedinci se sklonem k literární epilepsii nechť vyčkají příjezdu lékaře, ostatní hurá na prázdninovou písmenkovou dýzu.

Štefan Švec

Bezradně obracím

Petr Kukal

Bezradně obracím v rukou čtvrteční Salon – literární a kulturní přílohu Práva. Zkoušel jsem ji nechat uležet, jestli si to za tři dny nesedne. Ale ne, pořád si s ní nevím rady. Na straně S5 představuje básník Milan Ohnisko básně básnířky Alžběty Stančákové a básně básnířky Jany Orlové. Pod každou minianalýzou je podepsaný zvlášť: „básník MILAN OHNISKO“. Tolik básní, básnířek a básníků!

Až je mi z toho trochu úzko. Z toho metajazyka recenzí i poezie samé, z něhož se stále víc stává matejazyk – jazyk zmatení. Babylonské drmolení, kterým skřehotáme okolnímu světu nesrozumitelné modlitby k Erató. „Štěrbinami kompulzivně akcentované tělesnosti nám dává zahlédnout stroboskopický svět venku,“ píše Ohnisko o básních Jany Orlové. Autor recenze se snaží trumfnout básníka v míře obraznosti, tahle hra se tu hraje už nezdravě dlouho.

A oba se snaží doběhnout čtenáře. Napůl je to intelektuální pýcha, napůl císařovy nové šaty. Čemu nerozumím, to musí být dobré. Nebo nemusí – jenže co když je?

Jenže co když není? Co když za vším afektovaným básněním není „orlí zrak, netopýří sluch, žraločí čich. Senzorium, jemuž nic neunikne“, ale do omrzení opakovaný paralelismus, antiteze a analogie, ty nejvšednější básnické figury. „Když ze mě všechno vyteče / řekneš ahoj / Zůstane jen hořké / místo pro nenávist / Zůstane jen hořké / místo pro radost“. Hm.

Arbitr si občas nevidí do pusy. Orlová podle něj „artikuluje bytostná témata prostřednictvím takřka reportážního, metafor zbaveného jazyka,“ „erotické situace tematizuje sveřepě oproštěnými verši“. Ale současně navazuje na Janu Krejcarovou „provokativním, hravě lascivním způsobem“. Může být něco hravě lascivní, a současně sveřepě oproštěné?

Erotickým rozměrem básní je Milan Ohnisko lehce uhranut, ostatně jako autorky samotné: „Sedím ve vaně a brečím / trvá to hodinu teče to / nejde to zastavit / Mrdáš mě ze soucitu / teče to nejde to / zastavit.“ Stejné schéma s opakováním motivu, roubovaného odlišnými významy. Kadlub, který se osvědčil. Odlijeme to ještě stokrát. Jenže s tím mrdáním už to není konfekční výroba, ale re-

belie, ano, ano, ta Krejcarová, že? Rozbíjení maloměšťáckých konvencí a tak dále.

„Básně psané vlastním tělem," charakterizuje Milan Ohnisko poezii Jany Orlové a dodává: „Její hlas je v současném básnickém prostoru nezaměnitelný." No ono je to především tak, že je nepřeslechnutelný. Jana Orlová se ráda svléká (to je OK, rozhodně lepší, než když se s úmornou pravidelností všude svlékal Magor), realizuje tzv. neohlášené performance, což znamená, že si občas lehne na ulici (to je tedy pro nás, co chodíme do práce kolem Hlaváku, už trochu nuda) a má naprosto vynikající selfpromo. Takže je básnířka.

Je básnířka také proto, že o ní píše Tvar a A2. A Salon, pokud tu dostane prostor někdo z Tvaru. A Host, protože tam píšou lidi z A2. Je v antologii Nejlepší české básně, kterou dělají buď lidi z Hostu nebo z A2. Nebo z Tvaru. Pár lidí se točí v pár časopisech. Nikdo nezná Josefa Prskavce. Janu Martiníkovou. Nikdo. Protože nechodí na křty Psího vína do H2O. Poezie je to, co za poezii prohlásí Borzič, Balvín, Ohnisko, Štengl, Stöhr a asi šest dalších lidí. Klidně tedy i Jana Orlová.

Se svolením autora jsme tento text převzali z jeho facebookové stránky.

Ivo Fencl

To vše a stokrát víc je Obec

Ona tendence vyraší občas asi i mezi poslanci... Jaká? Je to tendence jinak slušných lidí. Tendence představit si sněmovnu jen jako útulný klub. Londýnský, jakýkoli, byť bez krbu. I uvnitř české Obce spisovatelů narazíte na podobné snílky a zároveň družné optimisty v jediném těle. Neškodí, to přímo ne, ale problémy, které nelze vymazat a tudíž přicházejí, řeší leda po nátlaku.

Ne že by se jim nejednalo o kolektiv, ale... Oni kolektiv chápou jen jako svět přátelské debaty a není tak snadné jim odolat. Proč? Strhnou! Mívají charisma. Co však konají pro celek? ptejme se. Mnohdy pramálo.

Sám podobným charismatem nedisponuji, ale také by mě asi napadl onen virus, kdybych neuskočil. Virus tendence využívat Obec (nebo jakoukoli platformu) jen coby diskusní fórum. No, ona Obec debatním prostorem být musí, ale nelze se v tom rámci jen těšit na osobní setkání. Je třeba vnímat zájmy celku. Ano, osamělost je vždy blbá a určitě existuje i něco jako regionální izolace, nicméně instituce jako Obec přece nevznikly pro naše potěšení a rozptýlení. I když také. Ano, berme své kolegy jako kamarády, pokud o to stojí. Proč ne? Nebo je berme jako diskutéry k vínu, ale... Nesmí se to stát vším.

Ale jsou i další. Je tu také opak nebo skoro opak bohorovných klubařů. Agilní jedinci vyžívající se ve vystoupeních před auditoriem. Nebo v přebytečných připomínkách. Ale my tu svobodně nechme stranou obě ty skupi-

Miloval děti a i jeho psí hrdina jimi zůstane vždy milován, i když samozřejmě i díky hudbě Petra Skoumala, hlasu Josefa Dvořáka a výtvarnému umu Jiřího Šalamouna. Jako autor dětí byl Čechura i mistrem zkratky, ale v případě dospělých si otěže rád povolil. Ne tolik, aby nezískal i Cenu Eduarda Fikera za nejlepší rukopis, který se pak stal knihou Jako zvíře (2007). V České společnosti Sherlocka Holmese, kde byl Čechura také mým kolegou, měl navíc i funkci „odporného poradce“, což není překlep ani přebrept, nýbrž jen důkaz, že se dotyčný spolek nebere smrtelně vážně.

ny, ostatně lidsky pochopitelné, a ujistěme se (jako Obec), že existujeme. A to jak? Třeba i následujícím připomenutím několika svých kolegů.

Jen podotýkám, že se vyhnu s pár výjimkami autorům Střediska západočeských spisovatelů, jehož jsem členem. Abych snad nebyl zaujatý. Nicméně tu nechci zrovna tak psát o těch, které znám jen z knih.

Začněme smutným. Na podzim 2014 zemřel Rudolf Čechura. Patřil Obci, a sotva se to stalo, v tisku se kdosi vyjádřil, že byl jeho literárním vzorem Arthur Conan Doyle. Zavádějící? Jistěže. Fanouškem Sherlockovým samo sebou Čechura byl a dlouho i jediným českým členem jeho londýnské společnosti, avšak styl, jímž psal, je jiný. Jeho holmesovské pastiše cílí povětšinou na děti. Naštěstí to neznamená, že se tento duchovní otec Maxipsa Fíka nenaučil psát zrovna tak pro dospělé. Naučil. A dokazuje to snad i Cena Knižního klubu, již kdysi obdržel za prózu *Šperhák*.

Právě při udílení oné ceny jsem Čechuru viděl poprvé i já, abych s ním později realizoval rozhovor Tvar (19/2005), a stále jej vidím jako elegána s knírkem i ostře trnkovýma očima, jak stojí proti holčičce, připomínající Áju z jeho večerníčků, a drží se vzpřímeně, i když toho večera něco málo už nejspíš popil. Za socialismu musel působit trochu jako exot, rozhodně si nikdy nenechal nic diktovat a befelem shora není vykrojen ani zvířecí profil jeho maxipsa, to je snad očividné. Miloval děti a i jeho psí hrdina jimi zůstane vždy milován, i když samozřejmě i díky hudbě Petra Skoumala, hlasu Josefa Dvořáka a výtvarnému umu Jiřího Šalamouna. Jako autor dětí byl Čechura i mistrem zkratky, ale v případě dospělých si otěže rád povolil. Ne tolik, aby nezískal i Cenu Eduarda Fikera za nejlepší rukopis, který se pak stal knihou Jako zvíře (2007). V *České společnosti Sherlocka Holmese*, kde byl Čechura také mým kolegou, měl navíc i funkci „odporného poradce“, což není překlep ani přebrept, nýbrž jen důkaz, že se dotyčný spolek nebere smrtelně vážně. Ani Obec se jistě nejsmrtelněji vážně brát nemusí, ale znovu připomínám varování u úvodu tohoto povídání.

Odporného ni hrubého nebylo ovšem na Rudolfu Čechurovi nic a jeho brilantní detektivky s českými pátrači – inspektorem Volfem či Tomášem Klímou – stojí blíž dílu Agathy Christie než drsnému světu Chandlerovu: on byl totiž *něžná* škola. A to ačkoli o realitě režimů věděl dost a Gustáva Husáka v rozhovoru se mnou důsledně nazývá Hnusákem.

Jedno rozsáhlé interview jsem pak realizoval i (rovněž nedávno) zesnulým Svatoplukem Hrnčířem, dalším členem Obce a dalším králem knih pro děti, který se (dokonce) pyšnil, že pro dospělé nikdy nenapsal ni čárku. Také Hrnčíř byl v Sherlockově společnosti, ale krom toho navazoval na Foglara. Třeba trilogií *Uctívačih ginga*. Na jeho věčné chlapectví i poctivost se věru zapomenout nedá a i on byl mistr úspornosti a v té souvislosti též geniálním komiksovým scénáristou. Čímž mi připomíná Vlastu Tomana, bývalého šéfredaktora časopisu ABC i autora mnoha knih a seriálových scénářů. Právě s ním jsem se ovšem na podzim 2014 vcelku nedětsky zúčastnil i jisté konference na půdě Senátu, abychom v rámci Literárního festivalu Praha vyslechli také plán na založení jakési nové Obce. Měl ho či má Martin Vopěnka, náš bývalý člen, což je v pořádku. A jistě to neznamená, že případnou realizací onoho plánu zaniknem.

Připomenu i některé naše žijící kolegy. Členem Foglarových *Hochů od*

Bobří řeky býval můj přítel Zdeněk Karel Slabý, autor kultovních knížek *Tři banány, Tajemství oranžové kočky*, *Bukukururuna* a *Pohádkový detektiv Břetislav Hostivít*. Je to skvělý chlap a spolu se svou paní, spisovatelkou Dagmar Lhotovou, si kdysi vysnili známého kocoura Vavřince. Zůstávám Zdeňkem stejně fascinován, jako mě na dospělejší bázi uhranul už velmi dávno Josef Škvorecký, mj. autor *Nápadů čtenáře detektivek*. S ním jsem si vlastně napsal i díky svému otci, jenž kdysi mezi prvními pochválil *Zbabělce*, a velký spisovatel mi dokonce v Torontu v knihovně neváhal ofotografovat stať o Edgaru Allanu Poeovi. To když si všiml, jak nedostatečně holduji ve vlastním eseji anglosaským pramenům. Je mi stále divné, že také Škvorecký už odešel a těžko se zvyká i na nebytí dalšího a zcela odlišného člena Obce, Miloslava Švandrlíka. Sice mi taktéž onehdy zodpověděl pár otázek pro Tvar, avšak učinil to extrémně stroze a závěrem nezapomněl vyjádřit přesvědčení, že umře přesně ve věku 77 let a ani o rok déle. „To bych už považoval za přežívání," řekl mi a svou předpověď bohužel naplnil.

Chybí tu i další, např. Alex Koenigsmark, se kterým jsem si také rád psal a jenž zatím zůstává nedoceněn, jak mi dotvrzuje básník Josef Hrubý, ale připomeňme ještě pár živých. Že by byl nedoceněn, určitě nelze říct o Vladimíru Páralovi. S ním jsem se však poprvé nesetkal na valné hromadě, nýbrž v rychlíku Mariánské Lázně-Praha. Ale psali jsme si (omluva za chlubení) už předtím a získal jsem si ho svou prvotinou *Smí zůstat, Kynžvart*. Snad i proto, že tam líčím stejný kraj, kterým dnes Páral rád prochází jako turista. Učinil jsem tohoto barda i jedním z epizodních hrdinů své knihy *Rok Joriky* (2012) a reagoval na to s typickým humorem: „Zvlášť se mi pak líbí stránky X až Y." Ovšemže ty jeho.

Těžko také vytěsnit, jak jsme Vladimíra Párala potkali na Světě knihy s kamarádkou Janou Kudrlovou, knihovnicí. „Co byste nám předpověděl?" uletělo mi, byť s Janou nechodím, a následovalo nezapomenutelné extempore, v němž nás romanopisec před mnoha náhodnými svědky ujistil, že jsme pro sebe stvořeni. Když to ovšem Jana vyprávěla doma v Blatné, rodiče ji prý hned nevěřili.

Lépe než Párala ovšem znám Neffa. Udělali jsme spolu nejen rozhovory, ale celou knihu. *Královskou zábavu*. Ten název znamená, že psaní je dnes luxus a povětšinou jste nuceni dělat pro obživu ještě něco dalšího. Mám Ondřeje rád, a přece dodnes v jeho případě disponuji tím problémem, že mi připadá až moc chytrý, schopný a praktický, takže se v jeho přítomnosti cítím frustrován. To sice trochu přeháním, ale jen trochu. Onu frustraci ovšem nedávám najevo, jak by asi potvrdila i Ondřejova žena Ljuba Krbová, ale ona existuje. A přece znám jen málokoho, kdo by vlastním psaním uměl i složité věci vysvětlit průzračněji.

To, že je Neff syn slavného otce, má s ním společné další člen Obce a autor podobného počtu titulů (asi osmdesáti) Martin Petiška, na kterém se mi nelíbí jen jedno jediné. Nechal zarůst svou brandýskou zahradu. Nu, což. Bují tam asi houští z *Birlibána*, té nádherné dětské knížky od jeho tatínka. A počkat, z Brandýsa pochází i spisovatel a básník Petr Kukal! To nelze nedodat. Ani jemu se v říjnu zakládání „druhé Obce" nelíbilo.

Není bez zajímavosti, že zatímco mě dr. Neff doopravdy uvádí do rozpaků, před dr. Petiškou ten ostych nemám. Je citovější. Nu, Neff můj Asimov, Petiška můj Vonnegut. Rádi máme v Obci všechny čtyři.

Méně bohužel znám spisovatele Vlado Ríšu, Neffova dobrého kamaráda a dlouholetého šéfredaktora literárního měsíčníku XB-1, dřív Ikarie. Vzpomínám si nicméně na jeden rok, ve kterém stačil Ondra Neff uvést na trh snad sedm knih najednou. „Vy jste, Ondřeji, vydal za rok sedm knih!" volal jsem pošetile, to jsme si ještě vykali, a Vlado Ríša, jenž stál hned vedle, mi klidně povídá: „To mě stačí za rok tahle jedna má nová... bigglesovka." Nicméně také on už „nasekal" poutavých knížek fůru.

Za přítele mě snad nadále považuje spisovatel Jiří Navrátil, autor, který se vyprofiloval v letech sedmdesátých a už koncem let šedesátých. Psát umí mistrně. Na poslední valné hromadě jsme spolu i seděli. Věnoval mi svou novou knihu *Sirotci z války*, a právě s Navrátilem jsme také napsali svazeček edice Tvary *Ranní sny* – jako pokračování jeho díla *Kamilův život po matčině smrti*.

„Všechno bude, jen my nebudem," říkává mi Navrátil.

Velmi rád mám i MUDr. Václava France, s kterým nás prvotně propojila jedna fotka z valné hromady Na Marjánce. Tamní prostředí nebylo vůbec nepříjemné a stálo by proto za návrat! Vzpomínám, že pak se i tančilo. A ač jest Vašek zubním lékařem, nebojím se ho.

Jako kamaráda vnímám i Otomara Dvořáka. Byl mým hostem v Plzni a uvedl jsem jej v cyklu *Záhady a záhadologové*. Obávám se však, že ostatní hosté onoho cyklu Pavel Toufar, Arnošt Vašíček anebo Stanislav Motl, už členy Obce nejsou.

Nesmírně přátelský bývá spisovatel a mistr aforismů Mojmír Soukup, známý jako Ivan Fontana. Vždy si ho vybavím ve společnosti jeho stejně milé paní. Tak vidím i Michala Černíka, u něhož jsme popíjeli whisky. Chtěl bych mít, to vám řeknu, Michalovu plánovitou rozvahu a současně bych chtěl také umět zůstat natolik poetickým. Potkám-li ovšem takového Milana Hrabala, koná se poezie samozřejmě také. Sympatický mi je i Pavel Weigel a jeho *Monolog*, verše to věnované Milanu Kunderovi, mě pokaždé znova dojmou. Úžasná báseň. Napsal i další – a přeložil skoro celého Lema.

Podobně sympatický mi byl již od první chvíle Miloš Zapletal, další to Foglarův následovník. Utkvělo mi, že si ve chvíli našeho

Vzpomínám už jen, jak jsem s Petrem - o přestávce valné hromady – debatoval na venkovním schodišti magistrátu nad Mariánským náměstím. Pak jsme se rozešli. Rád se setkávám i s Petrem Musílkem a jen jednou jsme si vyměnily dopisy a knihy s Pavlem Řezníčkem, jak bylo reflektováno i v západočeském měsíčníku Plzeňský literární život. S dotyčným surrealistou mě, pravda, pojí nejvíc to, že jsme oba nějaký čas pracovali u pošty.

seznámení, zrovna vzpomněl na svou ženu, a jak jí vzdal dík za to, že mu umožnila v klidu toho hodně napsat.

Jiným druhem vlídnosti mě kdysi zahrnul další člen Obce Milana Uhde. Jeho budu provždy mít spojeného se svou zesnulou partnerkou. Vyhrál jsem jistou literární cenu, a když mi ji Milan Uhde předával právě za Lídiny přítomnosti, řekl: „No, no. Vy jste už profesionál." Kterým však nebudu nikdy. A ještě jeden autor se mi vybavuje! Pro Tvar jsem přece realizoval i rozhovor s Pavlem Šrutem. I když ještě před érou *Lichožroutů*. Dnes už nicméně Pavel Šrut v Obci možná ani není, a pokud je, tak na valné hromady nechodí. To Jiřího Žáčka jsem velmi rád poznal právě na té poslední. Zrovna bohužel v čase, kdy se v jeho rodině sešlo víc úmrtí. Ale uvědomuji si, že nepíši o autorkách. Že by takt? Určitě. Znám však třeba Danielu Kovářovou a dík Obci jsem mohl poznat i Evu Kantůrkovou či Františku Vrbenskou. Františčinu vitální, mladistvou povahu bych také rád měl. Vida! Vitalita mi připomněla dalšího člena Obce Radima Kopáče. Jistěže není ženou, avšak mívá jich okolo sebe vždy pár. A co víc? Nu, předmluvu jsem jednou napsal pro knížku Jarmily Moosové – a vystupovali jsme spolu v rozličných literárních pořadech včetně jednoho z *Večerů přiměřených depresí*, díky kterým jsem zase poznal Zorku Šimůnkovou. Rád mám i Radanou Šatánkovou, Soňu Záchovou a Hedou Bartíkovou. A s Evou Frantinovou jsme uveřejnili virtuální knihu. Ze vzpomínky ale hovoří i „maminka Čtyřlístku" Ljuba Štíplová. Po tragické nehodě na Letné není bohužel už mezi námi, takže muselo zůstat u rozhovoru s jejím manželem Milošem, jehož jménem ostatně podepisovala právě rané Čtyřlístky.

Členkou Obce byla či je i Anna Karenina, která kdysi v poště objevila můj román *Gotická kobka*, aby ho promptně předhodila lektorovi. Jako začínající autor jsem se do Anny a jejích rusých vlasů (rusé vlasy má i hrdinka *Kobky*) okamžitě zamiloval na dálku, což se přihodilo ještě předtím, než si vzala básníka Petra Kabeše. V oblibě mám také Alexandra Klimenta, a to nejen proto, že ocenil můj román *Smíš zůstat mrtev* jako člen jedné poroty. Jsem šťasten, že mi vepsal mi věnování do svého *Dobrodružství s větrníkem*, mé snad nejoblíbenější dětské knížky. A šlo by pokračovat, i když některé vztahy člověk zanedbá. Asi jako v případě Petra Chvojky, ekonoma, básníka pro dospělé i dalšího ze scenáristů Čtyřlístku, spoluautora komiksu *Olda a Polda*. Vzpomínám už jen, jak jsem s Petrem – o přestávce valné hromady – debatoval na venkovním schodišti magistrátu nad Mariánským náměstím. Pak jsme se rozešli. Rád se setkávám i s Petrem Musílkem a jen jednou jsme si vyměnily dopisy a knihy s Pavlem Řezníčkem, jak bylo reflektováno i v západočeském měsíčníku *Plzeňský literární život*. S dotyčným surrealistou mě, pravda, pojí nejvíc to, že jsme oba nějaký čas pracovali u pošty.

A Jan Vodňanský? Také se kvůli mně ocitl ve Tvaru, ale ten rozhovor jsme spolu virtuálně realizovali na překvapivý počet pokračování, což bylo nakonec možná ještě zajímavější, než kdybychom se setkávali v putyce. Vždy mi přišel e-mail: „Tak jsem zase tady. Pokračujeme." I mám od té doby pocit, že snad Jan Vodňanský stále jen jezdí se svými pořady po vlastech.

A závěr? Nechal jsem si proň Mirka Sígla a Ondřeje Suchého.

Ten první nás oslovoval, abychom psali pro Dokořán, plný entuziasmu ještě ve vysokém věku. Oba se mnou pak přispívali do Pozitivních novin a s Ondřejem Suchým mě spojuje také Facebook, kam tento „víc než bratr Jiřího Suchého" neustále umísťuje odkazy na různé písničky i třeba své knihy. Onehdy mi dokonce tvrdil, že jsem ho k tomuto počínání inspiroval. Ale dost. A toto, ale ještě stokrát víc, je tedy Obec a (někteří) její členové.

A teď ať vám někdo tvrdí, že neexistujeme.

Otevřený dopis básníka Tomáše Čady premiérovi České republiky Bohuslavu Sobotkovi

Vážený pane premiére,
dovoluji si Vám zaslat tento otevřený dopis, který zároveň zveřejním skrz sociální sítě a doufám, že i skrz česká média.

Se znepokojením sleduji současnou debatu kolem situace uprchlíků v oblasti Středozemního moře, a nejen tam. Se znepokojením sleduji vlnu nenávisti, jež se nese napříč Evropou a jež dokázala z výsadního místa nejnenáviděnější skupiny ČR vytlačit i tradičně oblíbené české Romy. Nejedná se bohužel jen o internetové brblání a hospodské tlachy. Od slov se přechází k činům, viz aktivity kolem Martina Konvičky (podobné na Slovensku již nesou své ovoce). Je to patrně i proto, že vysocí představitelé této republiky, a nejen Ti ústavní, jako třeba pan ministr vnitra, ale třeba i pan kardinál Graubner (a to jen namátkou), nemají ve svých úvahách daleko ke konvičkovským řešením.

Vážený pane premiére, nepíšu Vám proto, abych si stěžoval, naopak na Vás chci apelovat. Máte totiž jedinečnou příležitost zachovat se jako státník. Máte možnost i přes jistě značný společenský odpor pomoci těm, kteří to potřebují. Navíc v duchu těch nejlepších křesťanských tradic, k nimž patří láska k bližním, soucit s trpícími a milosrdenství.

S manželkou máme dvě děti a nedokážu si představit, že by musela buď žena, nebo děti čelit podobné situaci. Situaci, kdy by byly lidmi nenáviděny dřív, než by je kdokoli potkal, poznal. Kdy by byly, státy přehlíženy, ačkoli by životně potřebovaly pomocnou ruku.

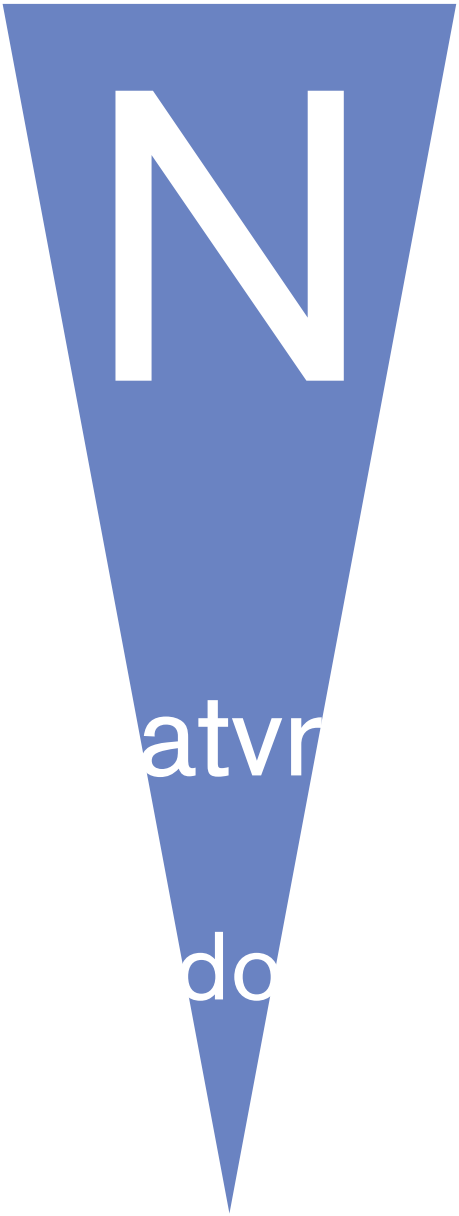
Znám poměrně dobře fungování českého azylového systému, a tak vím, že si s případnými riziky dokáže poradit.

Z těchto a z mnoha dalších důvodů Vás pane premiére žádám: zasaďte se o přijetí středomořských (a i jiných potřebných) uprchlíků. Pokud tak učiníte, zanecháte za sebou skvělý otisk.

S díky, srdečně

Tomáš Čada

Vážený pane premiére, nepíšu Vám proto, abych si stěžoval, naopak na Vás chci apelovat. Máte totiž jedinečnou příležitost zachovat se jako státník. Máte možnost i přes jistě značný společenský odpor pomoci těm, kteří to potřebují.

Vice versa

Ivo Harák

Toto není nekrolog.
Tohle není recenze.
Tady se nepíše zpověď.

Alespoň ne zpověď generační, skupinová, myšlená v množném čísle i tehdy, pokud je ryze gramaticky užito čísla jednotného – přičemž se počítá s oním privilegiem píšícího, že čísti jeho text bude lidí podstatně více, než se předtím podílelo na jeho vzniku, že tedy tito ze zdvořilosti či ostychu převezmou obsažené myšlenky za své (z nezbytí realizovat text jako dílo: jako doplnění *míst nedourčenosti* ze zkušenosti a mysli recipientovy). Snad by bylo lze hovořit o vyznání; dožadujícím se ze své podstaty (neboť ono není než svědectvím ryze osobním) opravy ano polemiky. Půjde totiž o vyznání zkušenosti pisatelovy učiněné (když tento býval čtenářem) nad tvorbou Ludvíka Vaculíka: onoho spisovatele, jenž byl za přítomnosti delegace Obce spisovatelů a za účasti Církve uložen k věčnému spánku 13. 6. tohoto roku ve svém rodišti: „Vznikl jsem na Moravě, žiju v Čechách v Praze, pochovají mě zas na Moravě: všude dobře, doma nejlépe.“[1]

Jenom názvy dvou výše uvedených institucí nás upozorňují, jak nesnadné to s vymezením kontur osobnosti nedávného nebožtíka – podle mne stále živého autora budeme míti. Přestože kritický ke všemu a ku svému okolí nejvíce, nerad převlékal kabáty (dokud k tomu nebyl přinucen; dokud nebyl vysvlečen): věrnost jej pojila s vědomím odpovědnosti za vše, čeho/čemu/v čem byl účasten. A pak: ty jeho spory s Bohem! (...o nichž pojednal ve svém Loučení k Panně.) Nepodceňoval bych je a neviděl pouhou *figurou*; byv upozorněn kdysi přítelem dominikánem, že rouhání je modlitbou *sui generis*. „Bůh platí;“ opakoval slova jednoho ze svých textů v rozhovoru vedeném pro Portál české literatury. Dobře tedy: pak platí i Slovo (druhá Božská osoba). Ale slovo...? Psané kdysi dávno *pod diktátem ducha časnosti*?

Co mne nutilo zaujatě čísti soubor Vaculíkových fejetonů psaných od *Charty* do *sametu* i tehdy, projížděl-li rychlík vezoucí mne k rodičům a rodišti milovanou Vysočinou? Vždyť tento žánr, mocně ukotvený v časném zajetí, nejsnáze podléhá zkáze (jakož i novinový papír vydrží méně než onen knižní). Napadá mne, že vlastně několikerý rozměr obsažených textů. Totiž skutečnost, že se jich pisatel usiluje nejen reagovat na aktuální společenské, politické, kulturní dění uvnitř mocenského aparátu i disentu, ale že své texty vytváří z několika vrstev (včetně reflexe utváření jazykového a struktury literární, včetně tu ironického, tu „vážně“ míněného průhledu do Vaculíkova soukromí či do jeho myšlení, včetně obdobně míněného zpřítomňování rozličných tradic, podání bytu přírodního stejně jako městského/pražského intravilánu, vzpomínek na někdejší pobyt na venkově i zkušeností z návratů do krajiny dětství a p.), které se vzájemně zvýrazňují, zrcadlí, naplňují platností symbolnou.

Další tisíce (s *biblickým* podtitulem Jonáš a obluda) navazujíce na předchozí (také v Atlantisu vydané) Tisíce slov nabízejí tak, krom setkání s notoricky již známými Šimečkovými botami nebo se zjištěním, že Komunismus je bití, textů z dříve již vydaných fejetonových souborů Jaro je tady a Srpnový rok, nikoliv podměrečnou porci intelektuální subverze. Vlastně dvojí u Vaculíka (bez ohledu na režim právě panující) ustavičně přítomnou tendenci: potřebu spojit ochotu obětovati se tak zvanému veřejnému zájmu s nutností vystupovat takto jako suverénní individuum poplatné svému vědomí a svědomí. Obé se vzájemně prolíná a střetá, obé je ustavičně zkoumáno lučavkou *durychovské*[2] ironie. Počítá se tu se čtenářem, který nemusí pokaždé s interním autorem souhlasit, ale jemuž není dovolena lhostejnost.[3]

Míním, že právě Vaculíkova neochota podrobiti se diktátu časného, totiž jeho

umění a vůle zahlédat v časném mechanismy nadčasově platné, umožňuje nám jeho texty interpretovat co svědectví o naší přítomnosti a budoucnosti, vnímat je tedy, použijme této fráze, *jako stále živé*. Ono vidění proroka, byťsi proroka téměř pokoutního a jistě proti své vůli, proroka zklamaného nejen průběhem, ale především výsledkem osobní mise, stojí tudíž v záhlaví knihy plným právem: „tuto zem čekají nové boje o spravedlivější řád a po vítězství nové kariéry kariéristů, noví odsouzenci, zas pomníky hrdinům a zase některé ulice a náměstí změní jméno“ (stojí psáno v textu ze září 1988).[4]

Míním však také, že zkáza či přežití Ninive odvisí dnes (jako i před lety; jakož i budoucně) od *obrácení* každého jednotlivého z nás – a ne od nějakého stranického, vládního rozhodnutí politického. A tu si uvědomuji, kterak Ludvík Vaculík, *obrácený* protože *nenormalizovaný*, vlastně právě takovýto vnější diktát odmítá přijmouti za vymezení možností tvorby i života.

Choďme tedy s očima otevřenýma, nebojme se nadávat na výmoly obecních cest, ale neviňme tyto za pády z naší nešikovnosti. Važme slova, abychom si uměli vážiti skutků. Přál bych si, aby právě takto přebývala zde neklidná duše ostnatá bližním a zraňující nejvíce sebe.

Ludvík Vaculík: Další tisíce (Jonáš a obluda), Atlantis, Brno 2015, 1. vydání, náklad a cena neuvedeny, 316 stran

[1] „Ludvík Vaculík, prozaik, fejetonista a publicista, se narodil 23. 7. 1926 v Brumově.“

[2] tudíž ne vždy takto zřetelné

[3] Když jsem se o této své zkušenosti kdysi s panem Vaculíkem bavil, poradil mi, že nejlépe uklidní krásná žena nebo dobré pití.

[4] většina těchto textů byla původně otištěna v samizdatovém Obsahu

N

ost

ro

Z okýnka

Barbora Podaná

Je neděle večer, sedím na podlaze v pokoji a ledabyle ukládám věci do kufru, přesně podle seznamu. Ještě poznámkový blok, pastelky, fixy, baterka. Máma vedle v kuchyni smaží řízky a mně je z toho špatně, i když mám normálně řízky docela ráda. Třeba na Vánoce nebo tak, ale to jsou hezky na talíři, se salátem, a já se těším na dárky a na pohádku a bývám poměrně spokojená. Když do příslušné přihrádky kufru po dědovi umístím i zubní nit, jdu za mámou, sednu si k jídelnímu stolu, začnu na ní koukat smutně a taky se trochu snažím vynutit brečení. Konečně si mě všimne.

„Aneżko, nezačínej zase. Nejsi ve třetí třídě. Už jsi dost stará na tohle fňukání. Vždyť jsme si to vysvětlily. Zkus se třeba trošku těšit, vždyť by to mohlo bejt i fajn, ne?“

„To by teda nemohlo!“ zařvu a s pláčem běžím zpátky do pokoje. Bouchnu za sebou dveřma a schoulím se do klubíčka na postel.

Ať si všichni jedou, hrajou si vybiku, chodí v noci do tmy do lesa a tancujou pitomý ploužáky ve smradlavý jídelně. Já o to ale nestojím ani trošku. Škola v přírodě je moje každoroční trápení. Když jsem byla malá, tak jsem se tam občas v noci počůrala, protože jsem se večer bála jít sama z chatky na záchody. A holky se mnou nikdy jít nechtěly, že to vydržím, ale pak se stejně smály a na snídani to všem vykládaly a já se strašně styděla a pak učitelka řešila s mámou, jestli náhodou nemám nějakej problém, že to není normální. Jednou, už nevím, ve který to bylo třídě, jsem se šla vyčůrat před chatku. Myslela jsem, že všichni spí, ale Adéla mě z okna vyfotila a pak to ukazovala i klukum i učitelce a ta mi pro změnu vynadala, že se to nesmí a proč nejdu normálně na záchod. Já teda ale nevím, co je normálního na záchodech v půlce lesa, kde svítí jenom jedna žárovka a je tam spousta pavouků a kdovíčeho ještě.

Loni jsem se tomu všemu vyhnula, protože babička byla v nemocnici a vypadalo to, že možná umře, nakonec ale naštěstí neumřela a já aspoň nemusela nikam jezdit. Teď, s plným kufrem a řízkama, co máma zrovna balí do alobalu, vím, že letos mě to nemine.

Ráno mě vzbudí máma tím, že mi přinese do postele kafe a koblihu. Kafe jenom takový slabý s hodně mlíka, mám moc ráda tu kávovou chuť. Dneska ale nemám náladu ani na jedno z toho. Vím, že se máma hodně snaží, abych nebyla tak smutná a aby se mi tam třeba i líbilo. Koupila mi nový boty na běhání a bundu, abych nemusela mít roztrhaný kecky a hnusnou větrovku po sestřenici, i když vím, že máme hrozně málo peněz a že si určitě musela půjčit od tety nebo babičky, což dělá hrozně nerada. A mně je moc líto, že jsem protivná, i když se takhle snaží. Nasoukám do sebe půlku koblihy, obleču se a jedeme před školu, kde už čeká autobus. Holky tam jsou taky s rodičema, tak mě všechny před nima schválně mile pozdraví, ale já vím, že se jenom přetvařujou a že až nasedneme do autobusu, bude všechno jako vždycky.

„Na, zapij si ten Kinedril, ať ti není špatně," řekne máma tak nahlas, že to všichni slyší a já je vidím, jak se na sebe podívaj a uchechtnou se.

„Mami, tady ne, hrozně mě ztrapňuješ!"

Už v tu chvíli mě mrzí, že jsem na ní hnusná a ona se mi omlouvá, že jenom chtěla, aby mi v autobuse nebylo blbě. Dá mi pusu na rozloučenou a já bych jí chtěla obejmout a začít brečet, ať nikam nejde a ať jede se mnou nebo ať mě nechá doma, ale to nemůžu. Takže dělám, že mě to nijak nebere a jen tak jí mávnu. Začneme nastupovat do autobusu a učitelka všechny počítá a zapisuje si jména, a když přijdu na řadu já, posadí mě hned do první brázdy vedle kuchařky, protože už ví, že jsem se párkrát cestou na výlet pozvracela. Spolužáci prochází kolem mě a já jsem si jistá, že si o mně budou vzadu povídat a vyprávět si, jak jsem se poblila, když jsme jeli do divadla a jak ten pytlík prasknul a museli jsme zastavit na odpočívadle a všichni vyběhli ven a dělali, že taky budou zvracet a smáli se a volali na mě, že jsem „poblijónka". Konečně kolem mě projde i Vilém a posadí se hned za mě, protože má podobnej problém. Ne že bych se s ním nějak toužila bavit, ale stejně to dělám, protože je mi ho trochu líto, je velikej a tlustej a taky dost často smrdí, zkrátka je ještě o něco větší lůzr než já. V něčem si i docela rozumíme a je pravda, že se se mnou jako jedinej ze třídy baví upřímně rád.

Autobus odjíždí, já koukám z okýnka na mámu, která se usmívá a ukazuje, že mi drží palce a že mi zavolá. A já si přeju, abychom rychle odjeli, protože bych za chvilku mohla začít brečet.

Když dorazíme na místo, jako první se začnou rozdělovat chatky. Všechny holky už mají dopředu domluvený, s kým budou a já tam stojím a čekám, komu zbyde volná postel. Za holkama, co jsou jen tři, už jde učitelka a začne jim vysvětlovat, že budu s nima. Protáčí panenky, ale nic jinýho, než si mě vzít, jim nezbejvá. A já bych v tu chvíli snad radši byla s tou kuchařkou, jako celou cestu sem.

Začneme si vybalovat věci a mně je mezi nima trapně. Vytahujou krásný oblečení a taky různý šaty a šminky, až bude diskotéka a povídaj si, koho by chtěly sbalit a tak.

„Na koho máš zálusk ty, Anežo, co?"

„Co takovej Vilda, vy byste se k sobě hodili!"

„No ne asi!" pronáší a hihňaj se.

„Hm, já nikoho nechci," špitnu potichu.

„Ale nekecej," řekne Alena, vytáhne něco z tašky a hodí to po mně. Vezmu to do ruky, a když zjistím, co to je, rychle to zahodím.

„Toho se nemusíš štítit, ty hloupá, to je užitečný, když nechceš mít fakana."

„Ale... Vždyť nám je třináct, to se přeci nesmí, ne?" zeptám se naivně.

„Když to nikdo neví, tak co? A ne že to někomu řekneš, ty káčo!"

To skutečně nikomu říkat nebudu. Dovybalím si zbytek věcí, vezmu si knížku a jdu si sednout na lavičku vedle chatky. Ještě zavolám mámě a zalžu, že je to docela v pohodě, ona „no vidíš, já jsem ti to říkala" a jestli jsem snědla řízky, já že jo, rozloučíme se a zavěsíme. Když pak druhej den ráno vyhazuju řízky do popelnice, rozbrečím se.

Začíná nejotřesnější týden v roce a já si škrtám první noc. Jdeme s Vilémem na snídani, kde se taky musíme rozřadit do družstev na všechny hry. Ani jednoho z nás nikdo nechce, ale Vilém zůstane úplně poslední, protože já přece jen vypadám, že mi to sportování jde o něco líp, i když to není pravda. Hrajeme první zápas ve fotbale a kluci na mě řvou, co dělám a kam to kopu a já mám chuť začít křičet, že do prdele nevim, co dělám a že bych to ani nikam nekopala, kdyby mě nikdo nenutil tu debilní hru

hrát, ale to nemůžu. K obědu jsou buchtičky se šodó, který nejím, takže mám navíc do večera strašnej hlad a před večeří nás čeká vybika, kterou nemám ráda ze všeho nejvíc, protože trefovat se do ostatních míčem nebudu, vadí mi, když se trefujou ostatní míčem do mě a navíc nepřehodím hřiště.

Podobně probíhá i druhej den, jenom s tím rozdílem, že oběd se dá konečně jíst. Holky se se mnou nebaví, a když, tak jenom ze srandy, kluci na mě volaj hnusný věci, jako kde jsem nechala kozy a jestli jsem ty tepláky zdědila po dědovi, když to učitelky neslyší a učitelky nás zase soustavně buzerujou úplně za všechno. Jediná fajn chvíle je polední klid, kdy si můžu číst nebo s Vilémem hrajeme třeba karty nebo člověče.

Je středa a večer se holky konečně dočkaj slíbený diskotéky, na kterou mimochodem taky musíme všichni, což už vůbec nechápu. Na chatce se všechny oblíkaj a malujou už dvě hodiny dopředu, já se na to vykašlu, vezmu si teda sukni, co mi máma zabalila, ale stejně mi to není nic platný, protože se mnou tancovat nikdy nikdo nejde. Tak tam tak sedím na židli v rohu, poslouchám písničky, který se mi vůbec nelíbí, a piju malinovku. Holky s klukama občas na střídačku vylezou někam ven, kam se chodí patrně líbat. Pak tancujou ploužáky a hladí se po zadkách a já vím, že bych to dělat nechtěla, ale stejně jim z nějakýho důvodu trochu závidím. Po nějaký době si uvědomim, že už jsem dlouho neviděla Viléma, předtím seděl naproti u stolku a cpal se koláčema od snídaně a brambůrkama. Rozhlídnu se po sále, jestli náhodou netancuje. Když jsem si jistá, že nikde v sále není, vyběhnu ho hledat ven, jestli třeba někde nebulí, že mu kdovíkdo řekl kdovíco. Zaběhnu za roh a vidím skupinku spolužáků. Stojí v kroužku a podávají si lahev s nějakým alkoholem. Když se zeptám, jestli neviděli Viléma, začnou se jenom smát a já z jejich hlasů slyším, že jsou opilí. Proběhnu celý tábor, volám jeho jméno, ale nikdo se mi zpátky neozývá. Když už se rozhodnu, že to půjdu nahlásit učitelce, všimnu si, že se kolotoč na hřišti točí. Doběhnu ještě rychle k němu a pod ním leží Vilém. Když se k němu nakloním, abych ho zvedla, zjistím, že je taky opilý. Sedne si a začne mi něco mumlat, nejdřív mu vůbec nerozumím a zkouším ho přesvědčit, aby se zvedl a šel radši rychle do chatky, než ho tu najde někdo z učitelek a bude mít průšvih. On mě ale vůbec neposlouchá a začne mě objímat a tak nějak se na mě sápat, až ležím na zemi pod ním.

„Co blbneš, prosim tě?! Nech toho, co děláš?! Ne!“

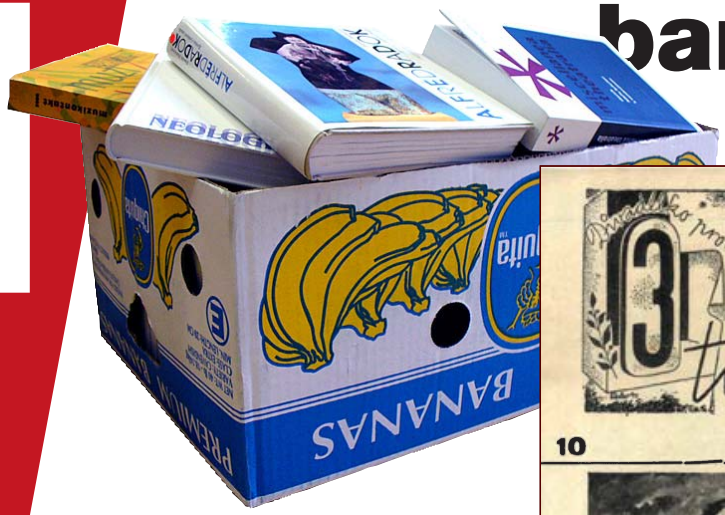
Neodpovídá a místo toho mi zkusí zacpat pusu, ale já už stejně nekřičim, protože nechci, aby nás tu někdo takhle našel. Snažim se ho se sebe shodit, ale on má daleko větší sílu a mně vytrysknou slzy a on je úplně bez sebe, roztrhne mi tílko a snaží se mi sahat na prsa, který ale vůbec nemám a moc to bolí. Pak mi strčí ruku pod sukni a mezi nohy a mně je to strašně nepříjemný a už mi moc nejde nekřičet a on mě trochu praští a já už nemám ani sílu v rukou, abych se bránila. Tak už jenom křičim, co nejvíc nahlas to jde a už je mi jedno, kdo nás tu najde, hlavně, aby to bylo co nejrychlejš. A to už přibíhaj kluci a ve třech ze mě Viléma sundaj a Jirka mu dá i pěstí a pak běží učitelky i holky a všichni jsou hrozně hysterický a já tam ležim polonahá a strašně se stydim. A cejtim, že mi teče krev z nosu a už je u mě učitelka a zvedá mě a ptá se, jestli mi něco není, kolem stojí všichni spolužáci, tentokrát se vůbec nesmějou a učitelka je zahání do chatek a oni musí jít, i když chtěj ještě trochu senzace. Odnesou mě do jídelny a přiběhne ke mně zdravotnice a utírá mi obličej a balí mě do deky. Pak slyšim, jak učitelka volá mámě, že se domluví, až přijede a že se nebude zatím volat sanitka. A já jenom sedím a nechám se ošetřovat, koukám do blba, a když slyším motor, tak vyjdu před budovu a máma ke mně běží a brečí, pak mě rovnou odvede do auta. Chvíli tam čekám, vidím, jak se dohadujou s učitelkama a máma křičí a pak běží zase k autu, sedne si za volant, nastartuje a my odjíždíme pryč.

Koukám se ze zadního okýnka auta, jak tma za námi ubíhá a světla už na ní nedosáhnou, jak mizí tábor a spolužáci i vybika a buchtičky se šodó. Mizí všechny zlý a škodolibý posměšky, flašky alkoholu a kondomy. Mizí všechno, na co jsem ještě malá a já jsem teď v bezpečí máminýho auta a ona se mě na nic neptá, jenom co si dám k večeři a zejtra k obědu a že do konce tejdne nemusím do školy. Pak řekne jen „Promiň…“.

A nakonec už jsem do týhle školy nemusela vůbec. Chodím teď jinam, kde je to trochu lepší. Viléma jsem od tý doby neviděla, jen nám přišel domu dopis od jeho rodičů, že děkujou mámě, že to nikde nerozmazávala a že se omlouvaj a pak tam byly ještě v obálce nějaký peníze. Za měsíc jede třída na lyžák.

A já tam nemusím.

Z antikvariátních banánovek

Soubor kulturních informačních listů 3 týdny u Topičů / 3 týdny v umění vycházel v nakladatelství F. Topič v letech 1940–1942.

3 týdny u Topičů

10 — 3 týdny od 3. ledna do 26. ledna 1941.

Pravoslav Kotík: Oběd. Olej z r. 1918.

Výstavu nových obrazů a retrospektivy malíře

PRAVOSLAVA KOTÍKA

otevřeme v pátek 3. ledna 1941 v 17·30 hodin.
Úvod k výstavě: spisovatel Josef Hora.

Divadélko pro 99 — 3 týdny u Topičů — 3 týdny u Topičů — **Divadélko pro 99**

Třetí literární večer 1940-41

Večer s Vítězslavem Nezvalem

Montáž básní, prósy a her ve třech dílech. Sestavil a režii vede **Jindřich Honzl.** • Opakuje se v lednu: ve čtvrtek 2., v pátek 3., v pátek 10., v sobotu 11. a v neděli 19. ledna vždy o 20. hodině.

Výtvarná spolupráce: Zd. Seidl. Hudební spolupráce: J. Rychlík. Inspicie scény světla: F. Josef. Pomocná režie: J. Šmída. • St. Strobachová, člen Nár. div., Zd. Rendl, člen D 41, účinkují s laskavým svolením správ svých divadel. F. le Breux, J. Houska, J. Chvalina, K. Novák, J. Pehr jsou žáci Dramatické konservatoře a účinkují se svolením ředitelství.

I. Muž, který skládá z předmětů svou podobiznu.

Lilie. Prosa . . . . . Zd. Stránský
Rukavice. Verše . . . . J. Pehr
Lampa. Verše . . . . . L. Svobodová
Mraveniště. Verše . . . K. Novák
Růže a ženy. Prosa . . Zd. Stránský
Slunečnice. Verše . . . S. Máchová
Rozkoš z reality. Prosa . Zd. Stránský
Historie šesti prázdných domů. Verše . . . . . S. Máchová

Přestávka

Úvod ke hrám. K. Novák

II. Zlověstný pták.

Dvě aktové hry.

Osoby první hry:

Prolog . . . . . J. Pehr
Zlověstný pták . . . . . Zd. Stránský
Mladá herečka . . . . J. Spěváková
Starší žena . . . . . M. Wildová
Stařena . . . . . * * *
První muž . . . . . K. Novák
Druhý muž . . . . . J. Pehr
Ředitel . . . . . F. le Breux
Neurasthenička . . . St. Strobachová, Z. Kolovratová

Osoby druhé hry:

Prolog . . . . . J. Pehr
Zlověstný pták . . . Zd. Stránský
Vdovec . . . . . Zd. Rendl, B. Záhorský
Přítelkyně . . . . . St. Strobachová, L. Svobodová
Funebrák . . . . . J. Houska
Mrtvá . . . . . L. Svobodová, Z. Kolovratová

Přestávka

III. Hlas lesa.

Lyrická hra.

Osoby:

Recitátor . . . . . Zd. Stránský
Tanečnice . . . . . L. Myšáková
Nevěsta . . . . . S. Máchová
První loupežník . . . . K. Novák
Druhý loupežník . . . . J. Houska
Třetí loupežník . . . . J. Chvalina
Čtvrtý loupežník . . . . F. le Breux
Mysliveček . . . . . J. Pehr
Šenkýřka . . . . . M. Wildová

Vstupné: Sedadlo K 10·—, k stání K 5·—. Lístky lze zamluvit telefonicky od 10. do 18. hodin (390-51, linka 279) nebo zakoupit osobně ve výstavě Topičova salonu.

3 týdny u Topičů

Výstavní síň — 3 týdny u Topičů

Výstava obrazů Pravoslava Kotíka potrvá do 26. ledna a je otevřena denně od 10. do 18. hodin. Vstupné s katalogem K 3·–, studenti a učňové K 1·—, hrom. návštěvy 50 hal. Příští výstava: obrazy Věry Jičínské. Chystáme: výstavu plastik Marie Zlatníkové.

PRAVOSLAV KOTÍK

(nar. 1. května 1889 v Slabcích u Rakovníka)

je z těch umělců, jež nemůžeme zařadit do některé generační vlny. V tom se jeho osud podobá osudu Jana Zrzavého a z básníků Josefu Horovi.

Jeho malířské počátky i debut sahají do posledních let před válkou, ale Kotík je téměř o deset let mladší, než t. zv. poimpresionistická generace, která zůstala ostatně jednotnou jen v prvém stadiu předválečných nadějí na vznik stylu. Po válce, kdy vzniká sociální malířství, dělí už Kotíka od mladších nebo válkou zdržených druhů jeho malířská zralost. Zatím co oni teprve debutují, nebo dokončují akademii, Kotík je už malíř, který má svou minulost. Tehdy má nejen velký podíl na vzniku sociálního umění, ale jako zkušenější malíř mohl už vytvořit obrazy, které časem spíše získaly, jak ukázal na jubilejní výstavě Umělecké besedy jeho obraz **Rodinné ticho.** Sociální umění bylo ovšem jen episodou, právě tak jako sociální poesie . . .

. . . Kotík usiluje sám v sobě i ve svém díle o překlenutí českého rozporu mezi kulturou a instinktem a hledá kulturu živou a životodárnou . . . To, oč Kotík bojuje, není jen jeho osobní věcí, je věcí nás všech a tím nabývá jeho zápas dramatičtějšího smyslu.

Fr. Kovárna: Pravoslav Kotík. 1937.

---

3 týdny u Topičů — **Divadélko pro 99**

7., 8. a 9. ledna o 20. hodině

Lidové hry,

zpěvy a říkánky

Zpívá a hraje osmnáctičlenný chlapecký sbor **Schola cantorum,** sestavil a řídí Miroslav Venhoda.

Pořad:

1. O svaté Dorotě (Bogatyrev)
2. Svatý Řehoř (Sušil)
3. Řehořské vojsko (Erben)
4. Masopust (podle Sušila)
5. Otloukání píšťalek (Erben)
6. Smrtná neděle (Sušil)

Přestávka

7. Letnice (podle Sušila)
8. Husa zlá (Sušil)
9. Na jestřába (Erben)
10. Hra o sv. Martinu
11. Hra o třech králích (Bartoš)
12. Pastýřská hra (Bartoš-Janáček)

Harmonium zapůjčila firma Urban, Praha III., Umělecká beseda.

Hraje se pro Lidové divadlo

Schola cantorum,

která se představuje večerem Lidových her, je osmnáctičlenný chlapecký sbor. Byl ustaven před rokem podle vzoru italských chrámových dětských sborů a řídí jej prof. Mir. Venhoda.

Večer Lidových

je pásmo říkadel, her a zpěvů plné ryzí dravé životnosti. Schola cantorum je předvádí asi tak, jak vznikly před dávnými lety v prostředí českého a moravského venkova bez příkras a bez režijních zásahů. Lidové hry mluví jasnou řečí národního gesta a svébytnosti.

Slavný příklad svaté Doroty, hry řehořské, bujný tanec „před školou a na mostě", po vesnici při vybírání učitelského desátku, radosti předjaří, vynášení smrti, naděje máje, letnic, hry pasáčků, podzimní jestřáb[illegible] svícení o sv. Mar[illegible] a opět hry vánoční, bohaté invencí a dokonalé — to vše jako ukázky radostí dávného venkovského lidu obsahují Lidové hry břevnovských hochů.

Nové hračky — 3 týdny u Topičů

Nadepsali jsme stránku Nové hračky a začínáme hračkami, jejichž tvar i barvy jsou starší než 100 let. **Jsou to hračky z Českomoravské vysočiny,** koníci, panenky, vojáci na koních, píšťaly, ptáčci, kováři a mnohé jiné. Jsou to lidové výrobky nedotčené uměním a uměleckým průmyslem, hračky tradiční a milé pro svoji lidovost. Zhotovují se po domácku z našeho dřeva a pracují na nich celé rodiny zemědělských dělníků. Jsou levné. Celou bedničku dětské radosti z českomoravské vysočiny s 20ti hračkami posíláme již za 80 K. Přechodem od těchto lidových hraček k umělým jsou různá sluníčka a roztáčecí **hračky z Moravy.**

Kujebácké hračky jsou ovlivněny americkým filmem. Jsou to vesměs hračky pohybové: Kačka s káčetem, Sněhurka, Šmudla, Černoch, všichni na kolečkách.

Nový tón vnesli do hračkářské rozmanitosti **Zlíňané.** To jsou opravdu nové hračky formou, barvou i pojetím. Všechno je tu na kolečkách, všechno se pohybuje: Zmrzlinář, kaštanář, malířský učeň i celá zoologická zahrada; že v souboru zlínských hraček nechybí ani vlak, vozy s kačerem, psem i koněm, je každému zřejmé. Pohyb v hračkách přichází ze Zlína.

Pro automobily je nutno jet do Měl-níka a do Milotic. Jsou to automobily velmi důkladné, které unesou i hrající si děcko. Mají mnoho forem: osobní, nákladní, překlápěcí i formu autobusů.

---

3 týdny u Topičů — **Fa F. Topič**

Z Janáčkovy Pastýřské hry (Schola cantorum) v Divadélku pro 99

Svým odběratelům, zákazníkům a návštěvníkům všechno dobré v roce 1941 přeje

KNIHKUPECTVÍ F. TOPIČE, TOPIČŮV SALON A DIVADÉLKO PRO 99, PRAHA I. NÁRODNÍ TŘÍDA 9

Připravil
Michal Šanda

Nost ro

30. června

Leopold F. Němec

Pacient

v akváriu mého psychiatra
mrví se červené nitěnky v povijanu
jak hadí ocásky po obřízce
studené světlo lampy modrou mašlí je zdobí
dokud skaláry je nesežerou

to není osud
to je té placaté ryby žravost
a říkám vám pane doktore
dokud ji neuhranu
z akvária mne nikdo nedostane

Otevřete ústa a řekněte á

vyšpulené kapří rety
se žlutým fouskem po stranách
jazyk mezi nimi nahoru se kroutí
jako když slimák z huby vylézá

přes vypláznutý orgán chuti
s povlakem zeleným jak žabinec
leze dlouze znějící á
a zuby času z něho seškrabují čerň
co v jeho duši je zalezlá

Čekání

s bílým praporem
stojím a čekám na břehu potoka
pohyblivý písek
vtahuje mne kamsi do nitra
když znenadání vzteklá řeka
jak mýdlo na holení v peřeji má pěnu

líce mám horké jak u cihlářské pece
po zádech studený pot se řine
za krkem déšť
mokro v polobotkách
a na druhém břehu stále nikdo

čekám ještě chvíli
mhouřím víčka a ostřím zrak
zda již družina nevěsty
vyjíždí z houstnoucí tmy

teď už nepřijedou
skláním bílou korouhev marnosti
mou poslední košilí na žerdi

Druhá polokoule

Je tu volno?
Ukazuji na druhý konec lavičky,
na kterou tři by se nevešli.
Asi ano,
slyším z dlouhých vlasů ve svetru
česnekem vonící odpověď.

I přes ten závan až ke mně
voněly vlasy dýmem z levných cigaret.
Přisedl jsem a zaklonil hlavu,
za ní sepnul ruce a přisunul se blíž.
Vidíš tu bílou pásku,
kývnul jsem bradou nahoru,
co přes zarudlé oči slunce
natahuje jumbo jet?
Trochu pozvedla oči.
To je toho, řekla.
Dej mi stovku a ukážu ti Jižní kříž.

Už dva dny pomáhá mi s balením.

30. června

Leopold F. Němec

Bílé Karpaty

batole v kárované peřince
jak hadrovou panenku
před žadonícím větrem
matku k sobě vystrašeně tiskne

jako vlasec udice
do kořenů vrby v podemletém břehu
bez úmyslu a přesto na věčnost
mezi matku s batoletem
nevědomý cit se vplétá

sluncem obnažený vinohrad
pro slzy nemá stín
ve větvích oskeruše jak šňůru perel
na paprsky slunce
bloudivý vítr je rozvěsil

Výběrčí daní

myšlenky se mi v hlavě točí
jak cukrová vata v odstředivce
jen místo na špejli
lepí se na jazyk a sládnou

vylézám na dětskou průlezku
a do dlaní chytám světla sídliště
prchající přes stažené rolety
tu a tam je otevřené okno
a saje čerstvý vzduch

z balkonu v mansardě od naproti
snáší se dolů žena
kvůli chybné navigaci krouží kolem průlezky
a zatímco hledám v kapse drobné
přichází kostelník v uniformě
salutuje a poťouchle třese měšcem

Smím prosit?

bahenní plyn a tlení
mokřad hustý jak našlehaný sníh
nad ním tančí
folklórní soubor bludiček

podmanivý noční rej
při kterém se dupe a víská
a tanečnicím nad vodou
jak fosfor svítí závoje z neřesti
a žáby nadšením bezustání kvákají

ráno roztažené prsty lidské dlaně
z mokřadu ční jako návěští
zde je noční pódium
kde bludičky zvou k poslednímu tanci

Slaboch

zdrženlivost odchází
smířlivě jak tenký provázek
šedého obláčku z dobře nakouřené dýmky

housenky neřesti
hned cpou se pod celtovinu
a jako nazí slimáci již cestou bryndají

v šustícím rákosu
panoše Hyla k sobě láká
nymfa rozteklá jak říční delta v bájné Mýsii

lačně a neomylně
ve stanu svou hlavu strká tam
kde je slyšet ticho a na jazyku cítit sladký pach

Nostro Črty

Ivan Jemelka

Kefír

Jdu nakupovat k Albertu. Pro sebe a dědu. Když přecházím Širokou třídu, dostanu chuť na kefír. Na studenej a kyselej. Kyselej, jakoby ti hrdlo protahovali lýkem. Maj ho tam v tom velkokrámu za sklem, v záři a chladu. Tak tam pro něj šáhnu. Zatímco ho piju, holka, která tu maká, mi jde naproti. V náručí nese papriky. Ferrari není tak červený a lesklý. Druhá jede kolem v mašině na mytí podlahy. Vypadá jako ten dřevěnej zmrzlinář ve vozejčku. Takovým jak ho děcka tahaj. Beznohej zmrzlinář se v pase vrtí, rukama mlátí do zvonku a zvoní. Koukám se za ní. Dělá se tam lesklá stopa a mě něco napadá. Totiž, že smysl světa je po takovejch malejch zrníčkách asi v každým z nás. Jen musí převážit to dobrý. Pak může přijít překvapení. Něco jako spasení. Počítám, že v tom vokamžiku staneme se středem vesmíru a spasitelema jeden druhýmu. Tak ten kefír mi dělá dobře. A díky těm čárkám na vobalu, můžu ho tu pít a nemusím nejdřív na pokladnu.

Klarinet

Musím na Václavák. Nemám to tam rád, ale mám tam sraz. Setkání s paní, co jí manžel nechce, že je stará. Paní kvůli tomu vodkopnutí musí udělat rozhodnutí. Vybrat si, jestli je ještě lvice nebo dobrá tak chodit s vnukem do ZOO na vopice. Já mám bejt ten lakmusovej papír. Ta zkouška i ten václavskej plac na mě tlačej. Ze všech těch astrachánů, zdnuděnejch a lačnejch po vzrůšu i z těch mazanejch livrejí kolem, mám depresi. Pak mezi těma nafintěnejma hotelama a krámama slyším klarinet. Ten tu mojí chmuru, co se na mě mačká, řeže a párá jako mokrou plachtu. Na klarinet hraje Cikán. Tlustej, pyskatej kapr. V makáčským overalu. V pletený čepici na mašličku pod bradu má oblečenou hlavu. No, velký mimino. Vošklivější s'neviděl. Hraje Hey Jude. Lidi zatím páděj netečný sem tam, jako lítá kyvadlo vod hodin podle zdi. Ať si Cigoš píská... Už jde ta vodkopnutá. Cape jako náměsíčná. Vidím, že to hraní jí taky, v tom dechťáku, co jí dělá v duši tmu, prořezává škvíru. Tak z titulu toho lakmusu hned modrám jako hřib satan.

Štamgasti

U Bohouše, naproti výčepu, seděj štamgasti. Jdu tam na jedno a slyším, že se hádaj. Ženská, ksicht malinko žabí, ale k světu. Moc nechápu, co tu hledá. Chlap, bejvalej fotbalista. Věčně v lihu. Ta postarší žába, jak říkala moje máma, najednou třísk do stolu a prej: Já se s tebou rozvedu. Kopálista hned vyskakuje a k pípě, že decáka ruma. Vyčepák, takovej starej buldoček, voči jak naložený švestky, nalejvá, ale vede ho k rozumu: No, řekni sám vole, která jiná by sem s tebou furt lezla? Vona bulí a vostatní kolem ní, jako mravenci, co natrefili na sladký. Hučej do ní. Pak vyčepák vytahuje dort. Na tácu a s jahodama. Ze starýho beka to plato s pišingrem rázem dělá Harlekýna. Poskakuje, padá na kolena a ta jeho Kolombína je vokouzlená. Totál zapomíná a fakt ho líbá. Štamgasti a buldoček s nima, hrnou se honem dokola, aby se to vzplanutí užila celá parta.

Druhý si nedám. Vracím se domů, do Šikmý, kolem Fuksovejch sadů. Voní tam vlhkost, co jde z hlíny, ze zlatýho deště a z všelijakejch pupenů. Myslím na tu ženskou. Málem přehodila veksle a votevřela si někam cestu. Stáhli jí ale zpátky a vona se nechala. Holt asi právě tohle dělá štamgasty štamgastama.

Táhnul se za mnou měsíc

Loudám se po Široký třídě do Šikmý, domů. Courám se kolem Koudelkovejch sadů. Stromy z parku natahujou větve nad moji hlavu. V tom pouličním světle nahnilejch pomeran-

čů dělaj ty větve na asfaltu stříkance stínů. Vod hospody U vysmolenýho sudu jde za mnou ženská v růžovým svetru. Její kaťata mají barvu písku a bílý boty má bez podpatku. Necvaká jima ani neklape. Jde úplně tiše. Vlastně neslyšně. Vysoká tahleta, no... silueta. Má hodně světlý vlasy. Vobličej bledej, až svítí. Na tu dálku nevidím víc. Jakoby šel za mnou měsíc. Teda, luna, když je to vona. Divnej pocit. Tak se zastavím a čekám. Blíží se pod šapitó z těch větví, kudy já šel před ní. Čím je blíž, tím víc se ztrácí. Ta silueta. A koukám jako blázen. Až je skorem u mě, už tam není. Pak nad tím velkým obchodďákem vyleze vopravdickej měsíc. Zírám ještě víc. Kolem sebe má takovou hustou růžovou mlhu, jako svetr. Tohle přece nedokáže šest piv a dva rumy. Takže je to jasný. Vod vysmolenýho sudu táhnul se za mnou fakt měsíc. Ale jak tohle můžu někomu říct?

Zaklesnutý voči

V cukrárně U Milušky nosí zrzavá slečna stříbrnou fankou dorty. Vlasy má ryšavý jako suchý jehličí, co se leskne ve slunci. A když to slunce zasvítí skrz zelený listí, tak to jsou její voči. Lahvový. Kůže tý slečny vod Milušky, to jsou kachlíky kolem vany, ve který mě jako dítě koupali. Pamatuju si, jak ty kachle z hloubky máslově se leskly. Tahleta zrzka vopouští za světla vobraz vod Kremličky, co maj v tý cukrárně na zdi, a za tmy se do něj vrací. To je jistý, jakože mezi cípy její halenky vyplouvaj dvě bárky, co slibujou velký zážitky.

U Milušky nemaj jenom sladký. Třeba já tam chodím na víno a na chlebíčky. Nejradši mám šunkový. Vejdu a rovnou k pultu. Kouknu do těch zelenejch vočí a všechno zmizí: stolky, matky i jejich spratci. Nic není. Jen její a moje voči do sebe zaklesnutý veprostřed tý prázdnoty. Asi je to tím kouzlem. Tím, co tu slečnu na noc vrací do vobrazu Kremličkovi.

Beru si vod ní dvojku a ty šunkový na talířku, platím, a věci se vracej do normálu. Stolky, matky i jejich spratci jsou zpátky. Tak si sednu, jím ty chlebíčky a zapíjím je dvojkou veltínu a sem příjemně zemdlenej, jako když se pomiluju.

Všechny nejsou hodný

Jdu do restaurace Socool ve Fuksovejch sadech. Do tý, co je nad těma širokejma schodama, co se po nich sejde k nám, do Šikmý. Pod vycpaným vorlem nad barem tam stojí ženská, která jde ze cvičení. To se pozná podle tašky, a že má ze sprchy vlhký vlasy. Koukne na mě a načechrá si je. Pak shodí tříčtvrťák z nějaký lepší látky. Má takový ty na natahovací šaty. Černý a jako stříbrnou tužkou počáraný. Všechno až pod zadek má jima vobkreslený. Nohy ne. Ty má holý. Každej chlap v lokále na ni čumí. Sisalový vlasy jí plouhaj po rameni, jak se směrem ke mně naklání. Jen zlehka. Jakoby na něco ptala. Její tvář je taková ta ne úplně dodělaná. Hezký rysy, ale něco schází. To mě baví... Přisunu se teda k ní. Vona se podívá na toho vorla a povídá, že by šla do kina. Do Aera. Tak jdem. Je to lán světa. Prej ale, abych byl zticha. Jen nerada chodí do biáku sama. Film je vo nějakej ďáblech, co maj mobily. Na schrupnutí dobrý. Pak jedeme k ní. Nahá je v těle skoro dokonalá, jen taková vodtažitá. Asi jako betonová socha. Pokaždý, když chci něco říct, dá mi na hubu svůj prst. Takže se mi nepostaví. A vona zuří. Pro mě teda překvapení. Asi, jako kdybych dostal fošnou po palici.

Ráno to líčím dědovi a von směje, že všechny holt nejsou hodný.

Básník

V druhým patře u nás v domě, naproti tomu, co dělá v pojišťovně, bydlí prej básník. Na každej pád vágus. A chlastá jako duha. Když někoho potká, votáčí se ke zdi. Asi, aby mu netáhlo z huby. Bledej, vopocenej, klepou se mu ruce i nohy. Musel bys bejt zamilovanej, aby ti přišel zajímavej. Kdyby tu neměl byt, mohl by najemníky zdravit furt, a všem byl úplně fuk.

Děda si vobčas vymyslí, že mám narozeniny a u Alberta koupí slivovici. Dneska taky. Tak jdu voslavovat tam, kde vočekávám pochopení. Do druhýho, k tomu jako básníkovi. Votvírá a zdraví do zdi, ale, a tohle von umí, flašku mi hned tahá z ruky. Má tam dvě holky. Studentky. Že učí je psání. Vobě jsou úplně nahý. Jako pro inspiraci. Nejspíš teda nějaký ty verše vopravdu plodí. Která dvacítka, by se před ním jinak vysvíkla. Tak lejem tu slivovici a ty holky jsou nenucený. Jak je tak pozoruju, to básnění musí bej nějak mocnější než koks a hérák dohromady. Srandovní na tom je, že nikdo v baráku netuší, jaký se tady ve druhým rozpoutávaj síly.

Světlo

Tentokrát jdu pro špagety k Čongovi. Chci jen udělat dědovi. Se špekem. Ty von nejradši. Dveře do ulice nejsou dovřený. Slunce se do nich z venku vopírá. Dranžírák světla, co tou škvírou do chodby proniká, se zařezává do pachu plísně z vhlkej zdí a šera. To slunečný vostří se tupí vo schody, voblý, jak holčičí paty. A tam, na tom vosvíceným fleku dřepí basník. Ten vod nás, z druhýho. Scéna, jako z národního. Má červený tepláky a Staropramen triko. Protáhne tím letním šajnem flašku vodky a vrazí mi jí do ruky. Teplá, ale funguje, jak má. Taky si dá a povídá, že by chtěl velkou vanu a do ní holky všech barev a tvarů a smíchat se s nima v duhovou plastelínu. Tak, jako to dělaj děcka s těma barevnejma válečkama. V tom je prej jádro pudla: Totál rekombinace do posledního genu.

Kejvu a vopírám se vo ty dvěře proti slunci a dovnitř se řítí ingot světla. Letí až dozadu ke sklepu. K čípku v krku našeho baráku a tam leží a žhne, dokud nezavřu.

Nostro Motýlův

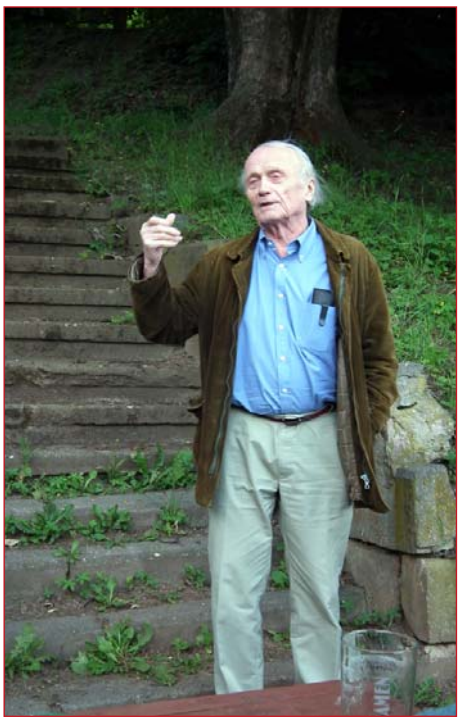

Ve středu 17. 6. se na Zlíchovském hřišti odehrál křest sbírky Petra Motýla Městečko pod lesy.

O existenci rukopisu této sbírky se už několik let šuškalo v kuloárech. Nyní konečně mají čtenáři možnost seznámit se s ní v knižní podobě. Sbírka Městečko pod lesy vyšla v edici Motýlsobě, takže bude patrně potřeba vynaložit trochu úsilí k jejímu získání, avšak věřte, určitě to bude stát za to.

Akci zahájil harmonikář. Několik slov ke sbírce pronesl Petr Král , který se podílel na její finální podobě. Jako host vystoupil básník Ticho (se svojí pracovně hospodskou básní. Diváků se sešlo požehnaně, počasí přálo.

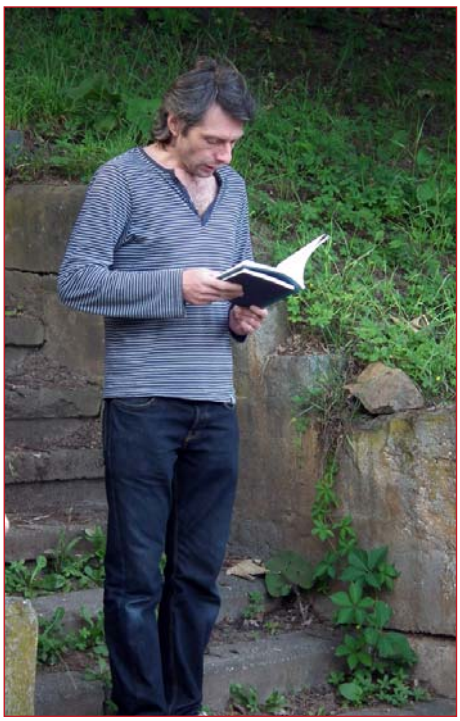

křest

ost

ro

Jaroslav Kovanda
Básně

• • •

Sedím v Piešťanech u bazénu
číšník na tabuli mění menu
zvoní v blízkém kostele
a dívky roznášejí prsa
zdejším *artělem*...
U horké vpusti
revmatici mezi sebe tě nepustí
pozoruju pána u WC
jak triedrem hledí na protější břeh
na kleč nohou beztak
na záhony bradavek
A Váh za zdí
jen tak nazdar teče
pod pilíři mostu zdá se
zase nazpátek

(Piešťany, 1982)

• • •

Tak blízko nebe
tak blízko Sanssouci
sachsenhausenská brána
jako klíště tě sevřela
v náručí
zde kosti žily hlavně pro mýdlo
pro potěchu ze svádění zn. Mengele?
...všude to ostnaté povříslo...
jestlipak si někdy vzpomeneš
na nadpodlažní vlasy
Csillagové Anny
na reklamy z mládí
na dny šedivé jak kyt...
na umělý med
na dřevěné podrážky
na sirénu po bombardování
která z krytů *vyměšuje* lid?...

(bývalý koncentrační tábor Sachsenhausen, 1989)

Mračna

jak rozvařené tanky
od Bornholmu po nebi se valí
směr BINZ
před větrem zapečen
v lázeňském koši
aniž by ses těšil
že labuť až z Bornholmu
do spíže písku
do očí ti nahlédne
ten její Plattfuss
jak v příboji mlaská
slyšíš už
aby ne
ten její zobák
s tvým podpisem
zatímco mračna
jak rozvařené trnky
od Bornholmu po nebi se valí
směr Binz

(Rujána, 1989)

Na tak dlouhé cestě

a zejména když poprchá
musí se občas udělati
a lékař Čechov by určitě nebyl proti
technická zastávka
hle **Autobusové nádraží Kuvšinovo**
autobusy nikde jen sem tam hovno
a protože *Slovan nerad močí sám*
slyším z řady za budovou:
A kdekoli můžeš dej si k jídlu rybu
neboť ryba má takovou sílu proto
že byla na zemi už před potopou
takže není prokletá (Michail)
a Viktor Širokov se omlouvá za Rus
že jejich zem je jako ta slovensky *ortuť*
tak jako malé kuličky k velké rády přilnou
tak se i k Rossiji malé národy rády „přirtutí“
a Černohorec Miljutin
se mě ptá jestli znám první Mao ce tungův zákon:
Vždy když se postavíš k nějakému problému čelem
máš prdel vzadu…
lebeda v dáli sletována je už
s jezerem Seligerem
naposledy se zasměj
na oběd k mnichům tam jedem
na daču

(„Tverská zem“, květen 2009)

National Cowboy & Western Heritage Museum

Za telegrafním kaktusem
vlak páru dýchá - vydychuje sebe?
hned vedle žebříňáku se zapařeným senem
I děravá deka noci je tu k mání
i lokomotivy hvizd
který jak angina pectoris
ti srdce sevře
ve tmě jindy tak hluchoněmé
slyšet je neustále
ten stáložárný polní hmyz
A z bronzu jsou tady
opratě i vepřové štětiny
i koňské kobližky
z bronzu je tady i ostnatý drát
ach z bronzu je tady snad
i podkožní tuk
na tom odlitku
Ronald Reagan v popisku…

(Oklahoma City, září 2011)

• • •

První jarní den na církevní škole v Čadci:
rozkvetlý Ježíš déja vu na každém rohu
a farář Brtoš ve své „duchovní Poesii“
láme Nezvalovi nohu:
biblická kyškyšhanba stokrát jinak a pot
schovankám čtu pak
z Nejakého Jury Vičíka jak kráva Malena
sežrala mladému Baťovi tenisák
a jak se zdula
schovanky se konečně smějí
ale jejich jeptišky nejradši by mně asi daly buchtu
do zad

(Čadca, 20. 3. 2013)

Letiště

Už jsem na to docela zapomněl – a nevím už ani
jestli jsem si to sám v dětství nezkusil –
jak teta Frantina v předklonu před sukněmi
strká prst slepici pod peří
zdali večer bude vaječina
Až dnes na VACLAV HAVEL AIRPORT
u GATE 54
když ta dvoumetrová blondýna
osahávala něco podobného vlašce
Vietnamku drobnou jak svlačec
jsem si na vše vzpomněl…

(Praha, 2014)

Pomník *Kyrilla a Mefodija (chorovod)*

Vítali nás chlebem solí
tou buchtou s copem těsta
s pupkem vprostřed v něm ten *nácl*
a ženské chorovody jak vodníkovy pentle sety kolem jely
jaskotaly kolem stromků které jsme tu zasadili kdysi
letos nachystali patnáct konví nových zelených
a my básníci jsme vprostřed té slovanské *áleje* hrabošili
a *děvočky* v krojích nám na pohrabané vodu lily
já jsem i vajgly sbíral dokuřoval *hehehaha* dělal
a pak popi s hlasy zkázy přišli a pokřtili to sousoší
bratřím soluňským
novinář mně mikrofon k hlavě přistrčil
jak se mi ten pomník líbí
říkal jsem že tváře ruce velmi ale draperie že až tak ne
jako by oblečeni byli do azbestu do PVC
A jak jsem čuměl na tu sochu
a na jednu dámu v davu
jíž se mezi nohama motal černý pes
dáma z ničeho nic ani se nezeptala
strčila mně vodítko od toho pumra
a šla položit k plochým nohám světců
ten svůj vřes a mléč
A když se po hodině vrátila hned mi ošahávala vodítko
jak se *sobáka* jmenuje aspoň jsem se zeptal
prej Bóňa co jiného bys čekal
Bonapart – ten francouzský pes

Básník a koza ***(lubok)***

Básník Vladimir měl po tři dny na sobě stále stejný kostým
světle béžový barvy pudr a *blin*
a když jsme šli po Tveri kolem kaluží
ten šakal se v kalužích zhlížel
zatímco šeřík *сирень* už odkvetl
a u jedné takové nebem zasklené mně říkal
že mu stačí nasadit zjara 88 brambor v *sadu*
má vše co k životu potřebuje i *šťavel* i ukrop
a až přijede domů
že si hned zatopí v *peči* a lehne si na ni
že mu tolik obdělané země stačí
že je u nich desetkrát levněji baret měl než v Moskvě kde má byt
a proto taky v jednu chvíli zavěšený v rohu haly
telefonoval přes mobil
jestli mu už soused kozu podojil
a básník Viktor jak oběšenec na fikusu se smál
že dojí kozu po telefonu
a oba z toho mají hrůzu

Raut ***(hemžení)***

A když ta úřednice křičela – i mandle jsem jí viděl –
jak je ta slovanská poesie úžasná
a polský básník Alexander – ten doyen –
jenž před nimi nejvíc padal do kolen
když řekl
že ruský jazyk je jako zpěv kosa
kdežto anglický to jazyk *čorta*
tak jsem tam na ně zakřičel: *copa*?
a vzal jsem si mikrofon a přečetl text jak jsme my básníci
močili kdysi u autobusového nádraží
a jak mně při té příležitosti Černohorec Miljutin vysvětlil
první Mao ce tungův zákon
to *kdykoliv se postavíme k nějakému problému čelem*
máme prdel vzadu
ale měl jsem se zdekovat dřív
Načež Viktor očima obsluze pohladil klín
a ta vyndala mikroténové sáčky ze záňadří
V. do nich naňahňal zbývající *butěrbrody* na stolech
a šli jsme na hotel
Viktor Vladimír Vjačeslav Nataša i Sergej
i Veroljub ten hluboce věřící Srb
a kolem půlnoci měli jsme všichni už ten čelní srůst
po vodce…
Jedno mně ale vynahradilo vše
když se náhle ze stropu spustila slina
a oni jako by proudovou metodou začali drásat Jesenina
to se jim hned tváře změnily
jak ženichům Penelopiným
když Pallas Athéna šla Odysseovi tak na ruku
a všichni z paměti
– jako by snad lisovali opuku –
vysílali všechny ty poklady
i to *Поет зима аукает мохнатый лес баюкает*
стозвоном сосняка кругом с тоской глубокою
плывут в страну далекую седые облака
a když kdosi ještě zaplakal
Задымился вечер дремлет кот на брусе
кто-то помолился - Господи Исусе -
jako bych měl tělo v jednom ohni husí kůže
sucho v ústech
a při navážce ještě větší samoty
snad i chuť se taky oběsit

(Tver, 2014)

Nkrátko

Hluchej krtek

Báme zahrádku. Teda spíš manželka má zahrádku, udržovanou, ale řádí jí tam krtek, nebo nějaká podobná havěť. Ožírá to kořínky a kytky chřadnou. Tuhle za mnou manželka přišla a ukazovala mi nějakou seschlou kytku. V očích měla slzy.

Tak jsem začal gůglit a vygůglil jsem Deramax – Cvrček II – Elektronický odpuzovač krtků a hryzců. I s baterkama za osmset. Mělo mě bejt podezřelý už to, že odpuzovač se jmenuje Cvrček a přitom je na krtka a hryzce. Na internetu psali, že funguje i proti hadům, o tom však v příbalovym letáčku nebylo ani ň. Zato tam stálo: Upozornění: Během prvních několika dnů provozu přístroje se může aktivita škůdců zvýšit, neboť tito se snaží uniknout zvukovým vibracím. Aha, tak to tedy nevim, jak budu svý ženě vysvětlovat, že když jí ty potvory sežerou celej květinovej záhon, tak to je známka toho, že přístroj funguje skvěle. A pak tam bylo ještě další upozornění: Škůdce může trpět vrozenou, nebo získanou vadu sluchu. V tomto případě může být vůči signálu odpuzovače imunní.

O hluchym krtkovi jsem před manželkou raději pomlčel.

Instaloval jsem do přístroje baterie. Ten začal každých sedmnáct vteřin protivně pískat, asi jako tramvaj, která hlásí zvukovým znamením, ukončete nástup. Zahrabal jsem plašič do záhonu, přesně podle pokynů. Ze záhonu se každejch sedmnáct vteřin ozve odporný kvílení. Vyhnalo nás na druhou stranu zahrady.

A ke všemu se ještě nechal slyšet Petr Borkovec, že pokud Ortenku vyhraje Alžběta Stančáková, tak on vrátí Ortenku. Zatim na účet Českého svazu knihkupců padesát tisíc nedorazilo.

Ladislav Vízek
Fotbalový expert

N krát ko

Jejich práce má smysl

Petr Štengl

• • •

Co je větší průser:
10 000 000 uprchlíků za branami Evropy
nebo miliony pisálků na internetu
prohlašujících se za básníky?
Co si Evropa navařila
to ať si taky sní!
Kdo to jedl z mého talířku?
Kdo to pil z mého hrnečku?
Kdo to spal v mé postýlce?
S mojí ženou?
Evropa se bojí Barbarů
Evropa potřebuje transfuzi nové krve
k italským břehům dorazila loď
jejíž náklad tvořili uprchlí špičkoví kardiochirurgové
Oči uprchlického děcka v televizi tě nabádají
abys přednesl zásadní projev
na sjezdu spisovatelů
Kdo nás to citově vydírá?
Kdo si s námi prdel vytírá?
S mrtvými těly do kotle
zamíchat a přidat kostku
extra silného bujonu
vyvinutého našimi nejlepšími kuchaři
Vaříme s poezií
Radikální básník M. J.
pronikl do budovy České národní banky
kde postřílel celé její vedení
Po svém činu spáchal sebevraždu
asociace spisovatelů se od jeho osoby distancovala
V Rusku vypukla Velká růžová revoluce
řidič Smetana odešel do důchodu
a po Osvětimi si patnáct z deseti literárních kritiků myslí
že jejich práce má smysl

• • •

odjakživa se mi líbí červená
až jsem narazil na lidi
kteří říkali: nenávidíme rudou
a přitom rudá je barva krve
tedy života
a někdy taky smrti
což se o ostatních barvách říct nedá
možná ještě tak nanejvýš o černé a bílé
ale to už by bylo příliš velké klišé
tehdy hráli v rádiu písničku:
Hned jak přijdu ze školy
za stolek si sednu
ze všech možných barviček
vyberu si jednu –
a dál už si to nepamatuju
samozřejmě
že si to děcko vybralo červenou barvičku
protože refrén zněl:
Červená je máma
a červený je táta...
pane jo
asi nějaká oční vada
dodneška se mi červená moc líbí
a znovu se dá natrefit na lidi
kteří říkají: nenávidíme rudou
to pak mívám pocit
že se dějiny nějak zadrhly
a musím si honem přečíst www.blisty.cz
nebo www.zvedavec.com
abych věděl
jak se věci ve skutečnosti mají
i když na Zvědavci píší
že ten kdo nepřispívá finančně
na provoz jejich webových stránek
nemá právo ho číst
takže se vždycky zastydím a honem
Zvědavce opouštím
aniž bych si cokoli stihl přečíst
někteří lidé si stejně barvy pletou
protože komunisti byli přece rudí
a ne zlatí

Na Liszt a Wagner...

...krát ko v Piešťanech

2.

Tělo mi bouří,
mysl je jako v mlze.
Hned létám blízko
Slunce, hned prolévám
slzy v propasti. Mé
srdce chce celé dny
jen zpívat.

3.

Jsem
polichocen.

Filip Špecián

Tak sem dělal tu akci, v pátek.

N krát ko

• • •

Aleši
Aleši ne?
Aleši stop
Stop! Aleši
Aleši já vím, ale
Aleši ?
Aleši dost!
Aleši, ušetřit vám práci...Aleši
Aleši
Aleši tohle není argument
Aleši stojím rovnýma nohama na zemi

Aleši
Aleši naučíme se spolu myslet, jo?
Aleši já vím, ale tohle je úplně vedlejší
Aleši
Aleši, když jde o kokardy, tak všema deseti
Aleši
Aleši!
Aleši?!
Aleši vždyť já to dělám, aby nám bylo všem dobře.

Aleši Stop

Radime, byl jsi v tý Číně?

Byl, se starou sme to tam trochu projezdili.

A co teda povídej, jak to ta mají, cos jste viděli, kde ste všude byli?

Už tam nejedu, jsou to mrtky. Tak jsme si vzali toho rikšu a tomu debilovi co nás vez na tom kole smrděla prdel a ještě se tomu debil smál a ze všeho měl srandu, kokot. Já myslel, že ho nakouřil zmrda.

No a co třeba jídlo, byli jste na nějakém dobrém jídle, né?

Ty pičo, to mi ani nepřipomínej. Ti stojim takhle v tý řadě plné čechů, byl to jakýsi jejich pouliční fastfood a přede mnou byl na řadě zrovna maník, Karel vod nás z práce, né. A ten číňan mu ukazoval na tu tabuli kolik má jako zaplatit a von to ten Karel vůbec, ale vůbec nechápal, kdo by to taky pochopil z toho jejích bordelu napsaného, ještě vole nevíš odkud to máš číst, jestli zespoda nebo seshora. No mrtky. A tak mu ten buzík šikmá, vytrh z peněženky nějakou bankovku. A to bylo něco pro mě viď. Tak sem hned po něm skočil, chyt sem ho za krk, druhou ruku jsme měl už napřeženou a říkám mu hned, ty zmrde vole hned mu to vrať ty krymple jeden!

A ten Karel na mě zas klid viď Radime, von mi jen chce vrátit na tu bankovku.

Ty vole já byl ve stresu, viď , já vím že sou hodný, ale sem nějak vod nás naučenej, je rovnou chytit za ty pracky zlodějský, no děs.

No a co třeba památky viděli jste něco?

Tak to mi taky ani neříkej. To jsme byli někdě, úplně v píči daleko, v nějakým jako klášteře nebo něco takovýho, takový ty pošahaný baráky, všude průvan, bordel, smrad, hrozný. A voni tam byli ty mniši a broukali si ty svoje písničky nebo spíš ty...

mantry, jo mantry, jak tomu tam říkaj a měli ty hluboký hlasy, jak já vole druhej den když přijdu s hospody. A voni se u toho klimbali dopředu a dozadu pořád říkali ty jejich náký píčoviny. Starý sem hned řek, dej mi radši ten foťák, protože jsem jim nevěřil. Co když se domlouvali v těch jejich mantrách na nějakým šméčku na nás. Ti říkám voni si takhle předávaj informace a říkaj třeba – teeen výsókeeej má dobréj foťák počkáme si na něj venku – v té jejich řeči, mrtky vole už tam nikdy nejedu.

No a co třeba holky, viděl jsi tam náký pěkné holky?

Jak... jako holky?

No normálně jestli jsi tam viděl hezký vole ženský?

A jak asi, tak to nemaj, jako třeba u nás.

No ty vole, jak to tam jako maj s těma ženskejma?

Tak ty vole, tam to nemaj rozdělený jako u nás, na ženský a na chlapi.

No ty vole a jak to tam maj teda jako rozdělený?

Tam to nemaj rozdělený, tam jsou všecko jenom šimpanzi.

Všecko šimpanzi.

• • •

Ty Honzo, kterej světadíl má nejvíc samostatnejch států?

Zeptal host výčepního.

Ten dlouho přemýšlel a přemýšlel. Pak vyjmenoval postupně všechny světadíly, kromě jednoho. A dumal dál.

Asie? Evropa? Amerika? Austrálie? Antarktida?

Depak, povídá host.

„dyť už sem ti všechny vyjmenoval“, řekl prudce a kvíz ho pomalu přestával

bavit.

Depak, ještě jsi neřekl ten jeden, ten, kde je nejvíc těch států.

Tak se dám teda podat.

Tak ty vole Afrika, né asi.

No jo, ale já myslel jen ty, kde žijou lidi, tady žijou jenom zvířata, to je světadíl jenom pro zvířata, tam nežijou lidi jako třeba my tady, obhajoval se, marně.

Tak sem dělal tu akci, v pátek.

Pepík přijel až z Varů, Láďa, Vašek a i dokonce ten Honzík z Moravy a spousty jiných hlav.

No lidí jak sraček.

Za tu ovci sem dal šestnáct set, nechal sem si ji naložit aby provoněla a strčili jsme ji pěkně do sklepa uležet.

To bylo v úterý.

Maníkovi tam volám jestli všechno v pohodě a maník že jó, že všechno je v pořádku. A tak sme se těšili na pátek.

No a byl ten pátek. Tak sme tam přijeli a tak ti jdeme do to sklepa a teď von ti otevřel ten sklep a ten smrad co se vyvalil, tos nežrals. Hele my vyběhli, Jára hned hodil šavli přes auto, no já jak to viděl tak hned taky šavli viď a ten maník, ten buzík, kterej se o to měl starat, a kecal a nic nedělal, vysral se na to, tak ten taky hodil šavli, jak nás viděl, jak my tam házeli ty šavle, no děs.

Tak sem ho vole sprcal, von mi dal pětikolo a omluvil se a řekl mi „se u dělalo asi pěkně né a to teplo za to může“? Debil jeden, vysral se na to.

No jó, ale já měl objednáno spousty lidí, tak co sem měl jako dělat. No já byl nasranej, tak sem hned otevřel flašku a poslal sem jí tam. Jára taky a ten zmrd taky a bylo nám ještě víc blbě.

No jó, ale to už mi začali jezdil ty lidi a já byl nasranej voni byli nasraný, Jára a ten maník byli taky nasraný, všichni byli prostě nasraný.

A tak jsme tam takhle pili všichni. Obvolávat to už nemělo cenu, protože už byli dávno všichni na cestě a měli dorazit každou chvílí. Každýmu kdo přijel, sme to hned řekli a tak byl hned s náma nasranej. A musel se jít podívat do toho sklepa na tu schnilou ovci, kde jsme jí nechali jako důkaz, že nekecáme. A tak nás bylo pořád víc a víc nesranejch. A přibejvalo i těch kterejm bylo blbě.

No pak už byl večír, už tam byli všichni, Pepík až Varů, Láďa, Vašek a i dokonce ten Honzík z Moravy přijel. A to když sem si uvědomil, že von chudák přijel až z tý Moravy, hele já dostal takovej vztek, že sem hned v lítnul do toho sklepa, jak sem byl vožralej, tak mi ten smrad už ani tak nevadil, chyt sem takhle tu kudlu a začal sem do tý svině bodat a řval sem na ní ty kurvo jedna skopová, schnilá.

Pak sem ji ještě v poslední křeči uříz hlavu, venes jí z toho sklepa, běže k lesu a tam jí nakop a letěla někam doprdele.

No a všichni na mě koukali a kroutili těma hlavama a já tam stál z tou kudlou vod krve a vod smradu a neveděl co mám jako dělat.

No ale nakonec dobrý, Láďa to zachránil, vytáhl z bundy spousty drog, a tak sme se tam všichni sjeli, jak píči.

Vytrvalý básníci

doposud v sobě nenašli původ svých zacyklených úzkostí
a v bujarých mozcích vyškrabují zbytky křivd a nepochopení
kmitočet sériového fňukání je schválen redakční radou
v 17.45, vždy předposlední čtvrtek v měsíci

v tiskovinách vedou dlouhé debaty o svých dílech
(většinou traumatech z dětství, puberty, adolescence)
šéfredaktor má nad vším dobrý přehled
a svou oranžovou plastikovou tatrovku má
pečlivě uschovanou v garáži (peřiňáku)

redaktoři většinou mlčí a na vše kývají
ve třicetivteřinových intervalech

nosí pletené svetry a pijí černou kávu
jako kulturisté si vypracovávají v obličejích silné vrásky
které jim časem pomohou k vážnému dialogu na úrovni

každá dvacátá ječící sanita dole v ulici
veze právě se rodícího poetu

Zprávy

Spojené státy jsou pořád lepší než spojené mámy.
Náš první muž s voletem a cigaretou už nemá horečku, poradili mu to ovčáci.
Tak hele ty rusáci, to je druhej nejprašivější národ, hned po arabech.
Víš že, Michal Kocáb už nechodí s Axikolou.
Byl vožralej a připadal si jako revival.

Dívat se na hvězdy
televizní programy jiných světů
Interrupce na splátky
Sériový skandál
Nejvíc největší Vašík
Byl to i debil z bratrovi strany

Zase posunuli čas
O hodinu dopředu
Ve městech je vždy jedna půlka lidí nasraná
Ta druhá zívá a dělá problémy

Na vsích vše při starém
Kohout kokrhá kdy chce
A babky zjistili, že noviny nepíšou vždy pravdu,
protože houby rostou!

„Tak co dcera, ta už pude aspoň tak do třetí třídy, viď?“ zeptal se Franty.
„ty, čůráku, já už kupuju pět let vložky. Obyč, slimky, ultra slimky, různý.
Mám doma dvě holkya pětadvacet druhů vložek. Voni to maj podle nálady.“
„Ty vole, fakt jo. A co třeba rtěnky?“
„Ty vole ti s tim natřu barák, třeba.“

Malé, velké přešlapy

Eva Nováková

Podoba lásky

Láska má tisíc podob.
Koho tím konejšíš,
proč jej omlouváš?
Vemlouváš si zásluhy:
navařila jsem, poklidila.
Dnes nebude mě bít.
Láska má tisíc podob.
Komu to nalháváš,
proč s ním ještě spíš?
Do jedné podoby zpitý
ta tam je hrdost
jeho i tvoje.
Seřeže ti prdel.
To opravdu chceš?

Po česku

Ach, Bože
křičí,
pláče,
chvěje se,
vyhazuje ruce,
směje se,
neslyší,
lapá po dechu.
Absolutní a dokonalé.
Prasklo to.
Praskl kondom?
Ne, to byl orgasmus.
Made in Czech Republic.

Severák

Jsem vítr od severu,
jdoucí severák.
Zebu od kolen,
pod sukní
dvě bílá stehna
a pussy – klec.
Tam domov můj.

Twerk man

Pohni zadkem,
ukaž,
jak to umíš.
Best off men.

Ženský orgasmus

Silná i slabá,
velká i malá
v tichosti
tepající extáze,
bez kontroly
drama,
které za zdí
můžeš slyšet
před, během a po.

Manus

Nenech se rušit,
čiň se jako většina,
jako 80 % žen
a 90 % mužů.
Čiň se a toleruj
ve světle
vejdi do světla,
pod lampou tma,
prokletá masturbace
v nepoměru sil
bledne závist
a léčit se to nedá.
Přes prospěch
zvedá se nevole.
Ach, vy upocení,
vlastním potem
zborcení do peřin,
co říkají Vaše dlaně?

Nalehko

Pavel Martinus

Pračeši

Rozhovor

„Je to neroztlučitelný!“ Řekl Lovaš.

„Cože je to?“ Zamračil se Klos.

„Nejde to roztlouct!“

„Jak to víš, že to nejde roztlouct, když jsi to jestě nezkoušel?“

„Hele, já si nezničim kladivo, když vim, že je to neroztlučitelný.“

„Pujč mi to kladivo...“

„Nepučim, zničil bys mi ho.“

„Dej na mě, Lovaši, já ti říkám, že to roztluču raz dva!“

„Neroztlučeš, protože ti nepůjčím kladivo.“

„Ani když ti zaplatím?“ Navrhl Klos.

„Za těch pár drobných, které máš, si nepůjčíš ani lyžáky pro babičku.“

„Ale já mám deset tisíc!“

„Hmmm, to by šlo. Ale zaplať předem...“

„Nezaplatím! Když se mi to povede a roztluču to, nedám ti ani vindru!“ řekl Klos.

„A když se ti to nepodaří roztlouct, tak mi zaplatíš?“

„Jo.“

„Ukaž peníze.“

„Žiješ ve světě bankovních převodů.“

„Ne, ty žiješ ve světě bankovních převodů, Klosi. Ukaž peníze.“

„Já ti ukážu peníze – ty mě majzneš kladivem po hlavě a peníze mi sebereš.“

„Co? Neseberu! Když nechceš dát peníze, tak je šlus.“

„Jak šlus?“

„No prostě šlus; nic se roztloukat nebude.“

„Tak počkat počkat...na první pohled je přece patrný, že se to při první ráně rozletí na tisíce a tisíce kousků.“

„To teda ani náhodou. A vůbec; napadlo tě, že to může třeba bouchnout?“ Zeptal se Lovaš.

„Proč by to jako bouchalo, ty voe? Seš normální?“

„No, je to přece kulatý...“

„Je fakt, že jsem nic takovýho ještě neviděl.“ Zamyslel se Klos.

„Neviděls...protože sedíš celej den doma u počítače a hraješ ten pitomej starej starcraft.“

„Protože nemám na novej počítač, no a co? Ty taky nemáš novej počítač.“

„To nemam, ale šetřim na něj. A abys věděl, zas mám jiný věci...“

„Půjč mi to kladivo...“

„Nepučim.“

„Tak pujdeme ke mně domu, hodíme to z okna a uvidíme, co to udělá.“ Navrhl Klos.

„Nejdu...nesnášim ty votravný voctomilky, co vám lítaj po bytě.“

„Tak do toho jenom tak trochu ťukni, srabe!“

„No tak jo...“

Lovaš do toho jen tak trochu ťuknul: „ťuk, no... nic se nestalo.“

„Protože jsi nedal dost velkou ránu. Uvnitř určitě něco je.“

„Myslíš? Já myslim, že by se tam nic nevešlo. Podívej, jak je to malý.“

„A dokonalé hladký,“ přikývl Lovaš „zkusím na to sáhnout rukou.“

„Dávej bacha, Lovaši,“ řekl Klos varovně „může to bejt nabitý...“

„Je to úplně studený,“ ucukl Lovaš „a pohnulo se to. Samo!“

„Strčils do toho, srabe! Zkus to vzít do ruky.“

„Ne,“ odmítl Lovaš „teď jsi na řadě ty.“

„Aúúú,“ stáhl se Klos „najednou to úplně pálí...“

„Víc než sněhulák?“

„Jo. Víc než sněhulák. Ještěže není zima. Asi by to mrazem zmizelo.“

„Ty, Klosi,“ řekl dramaticky Lovaš „já myslim, že je to hrozně nebezpečný. Máš pravdu... asi bysme to měli roztlouct, dokud je čas.“

„Já to říkám od začátku,“ povzdechl si Klos „tak mi puč to kladivo, vyřešíme to natotata. Už mám hroznej hlad. Nebo ne... udělej to ty, ale musíš opatrně... Lovaši!“

Lovaš napřáhl kladivo a zarazil se.

„Zase se to pohnulo, Lovaši. Utluč to, než se to odkutálí do světa.“

„Ani se to nehlo," rozčílil se Lovaš „ustup a nerozptyluj mě."

„Musíš do toho praštit, až... až..."

„Až se to rozbije, já vim."

Tak do toho Lovaš praštil.

Svět zahalila mléčně bílá záře... a pak vše zmizelo.

Zbylo jen neroztlučitelné...hladké...

Kulaté nic.

Vyfotit minulost? Žádný problém; profesor Hlavatý se sklání se svým týmem nad první historickou fotografií rozvrstvené reality. Nevěříte? Historie se opakuje... čas se zpomaluje. Gravitace není věčná, soudržnost Mléčné dráhy nelze ochránit. Ani fotografie se úplně nepovedla.

Tedy... pokud vědci z Ústavu pro výzkum biotechnologií vidí správně, tak je fotka v pořádku. Tedy... pokud do sebe vědci nenaráží obroučkami brýlí, aby lépe viděli přes své kolegy, nikdy by se tento snímek nestal tak vzácným. Jedinečným. Prvotřídním.

Lidé jako krysy?

„Evoluční zlom," vydechl Hlavatý nadšeně „ještěže žiju v jiný vrstvě...."

Hlodákovi

„Krystepane! Zas je tu krystapo!" Krysa Hlodáková spráskla drápky „co zase provedl?"

„Váš manžel se nedostavil na očkování proti moru," řekl první Krystapák.

„Je potencionálním nosičem nebezpečných nemocí," dodal druhý „bude muset s námi."

„Hlodáku!" Zaječela Hlodáková „přišli si pro tebe, ty zablešená chcíplotino!"

„Dokud neuvidim zatykač," ozvalo se z temného pokoje „nejdu nikam. Mám důležitou práci, která nepočká."

„No tak...pane inženýre," zkusil to první krystapák „doktor si vás poslechne, prohlídne...dostanete injekci, možná dvě a my vás zase hodíme domů."

„No jo, krystapo; to je ta vaše pověstná úslužnost," řekla Hlodáková a zapřela si ruce v bok „jenže to vypadá, že ho bez zatykače nikam nedostanete. Manžel totiž chová pavouky a z pokoje vylézá jen na večerní mouchník. Jinak ho z pracovny nedostanu."

„No jak myslíte," pokrčily krystapáci rameny „ale měla byste vědět, že vám hrozí vysoká pokuta..."

„Jak vysoká?" Zeptala se Hlodáková zostra. Řeči o penězích neměla moc v lásce. Nikdo přece nemusí vědět, že jsou Hlodákovi dobře zaopatřeni, protože je její manžel vedoucí katedry přírůstků na univerzitě Krystofa Kolumba.

„Můžeme vám naúčtovat až pět haléřů..."

„Myslíte, že kradu?" Zrudla Hlodáková a odkopla dotěrného pavouka, který se přišel podívat na nezvanou návštěvu. „Hlodáku! Zavolej si toho záchodovýho krysařika, nebo ti ho krystapáci zakousnou!"

„A vaše dcera je doma?" Zajímal se druhý policista.

„Krystýna? Ne, šla na lakrys," lekla se Hlodáková „co jí chcete?"

„Víte, že se stýká s antikrysty?"

Tvář paní Hlodákové se protáhla jako Munchův Výkřik.

„Jak dlouho už nepřišla domů?"

„Normálně," zatřásla se Hlodáková a zakryla si ústa kuchyňskou zástěrou„asi tejden, dva...že jo, táto?"

„Dva tři tejdny," zahulákal Hlodák „přišla jenom v pondělí, protože musela na cvičák s pavoukama a pak už jsem ji neviděl."

„A ty boty v chodbě," řekl přísně krysí četník „to jsou její lakrysky?"

„Jo," zafňukala Hlodáková a zacvakala hlodáky„stalo se jí něco? Přejela jí kočka?"

„Nepropadejte panice," zamlaskal první krystapák „naposledy byla viděna při zakázané kočičí koridě. Určitě víte z televize, o co jde..."

„Vím..." V oku paní Hlodákové se objevila slza „jde o extrémní sport. Ale Krystýna není taková, jak si myslíte! Chodí na soukromé kryseum a moc hezky hraje na píšťalu; ostatní studenti se při jejich vystoupeních můžou vždycky úplně zbláznit!"

„Nemějte strach, paní Hlodáková. Vše prošetříme a co nejdříve vám přivedeme dceru domů," zalhali krystapáci „ovšem... pokud s námi nepůjde váš manžel, je možné, že se ?hlodání? vaší dcery zpozdí z důvodu zhoršených rodinných poměrů."

Druhý krysák přikývl: „Prominentní krysy hledáme jako první. Teprve pak se zabýváme běžnejma krysama."

„A když vám dobře zaplatíme? Hlodáku! Pojď sem, nebo nedostaneš po obědě záhlodek!"

Hlodák se oblékl do županu, aby ho neviděli sousedi s odhalenou chlupatou hrudí a opatrně vystrčil nos ze dveří.

„Pane Hlodáku," povzdechl si četník „máte to zapotřebí? Víte, jak dokáží být policejní krysy otravné? A že vás taky můžeme předběžně zadržet a vsadit na osmačtyřicet hodin do akvárka?"

„Nechtěli byste ho rovnou spláchnout do záchodu?" Zeptala se Hlodáková „celý dny se jenom hrabe v ohlodanejch papírech a luští jednu krys-krosku za druhou."

Pan Hlodák dostal preventivní záhlavec.

„Neví, kde má dceru..." Tón rozlícené manželky se zvyšoval do hysterické fistule a oba krystapáci si preventivně vrazili do uší voskové špunty. Na podobné situace byli dobře vybaveni.

„Neví, kam zahrabal nakládaný šneky. Pošťákovi uctivě potřásá pravicí...zve ho na čaj a na kryspy! Prodal zánovního kryslera, aby měl na pavouky, ale netrefí na krysobus! Topí se v odpadcích!"

Hlodáková zasypala svého manžela pleskanci. Chudák Hlodák se kryl před ranami jako před krupobitým Krystovým. Vyplešatělou hlavu skryl mezi ušisky a zmizel ze dveří.

„Co jéé? Ahoj mami!"

Policisté se otočili k přepravním trubkám za sebou a uctivě očichali Krystýnu Hlodákovou.

„Krystýno! Já tě přerazim," zaječela Hlodáková „kde jsi byla?"

„Na lakrysu," ošila se Krystýna „a včera bylo krysobraní, tak jako co?"

„A že tě hledá krystapo tě nezajímá? Bylas vůbec ve škole?"

„Byla," hájila se Krystýna, prohlížející si urostlé krystapáky „bereme Higgsovi krysony a Krysmasovu kroniku..."

„Policie mi řekla, že se scházíš s antikrysty!"

„Jékrys..." Odpověděla zpruzelá Krystýna „to je jak z Agáty Krystý! Neboj, mami, žádný kočky se na těch stadionech nezabíjej..."

Paní Hlodáková už nepotřebovala více slyšet. Namířila nesmlouvaným ukazovákem do kuchyně a ledově pravila: „Polívka je na plotně. Najez se a vypadni vyvenčit pavouky..."

„Vždyť jsem byla pryč jenom tři tejdny! Aú, mami, co blázníš?"

Ani Krystýna neunikla matčině ráně a s laškovným úsměvem zmizela v kuchyni.

Jak to, že z toho ta Krystýna vyjde vždycky tak lehce? Pomyslel si inženýr Hlodák. A já musím existovat, vědom si své vlastní neschopnosti, za kterou dostávám krutě nabančíno?

Inu...život není jednoduchej.

„Pojďte, pane Hlodák," lákal ho krystapák medovým hlasem „doktor vás jenom prohlídne a dostanete očkovací známku..."

Hlodák zbystřel. „Říkáte známku?"

Hlodáková si ofoukla přerostlou ofinu a obrátila oči vsloup: „Jako malý chlapec sbíral ztracené psí známky. Prej je každá jiná, nebo co..."

„Tak půjdete konečně? Nikdo vám nezkřiví ani jediný detekční vous, pane Hlodáku. Máte naše slovo."

Hlodák si promnul své šedivé vousy a vystrčil čenich ze dveří.

„Tak vydržte. Jenom na sebe něco hodim a najdu sbírku očkovacích známek, abych si mohl tu novou hned založit do alba."

• • •

Profesor O'Mill se domnívá, že ono velké kulaté nic, o kterém jsme slyšeli v prvním příběhu, je náš vesmír. Autor textu s tímto tvrzením souhlasí a polemizuje zároveň; je potřeba nakládat s Lovašem jako s potenciálním strůjcem něčeho nového. Když zanikne svět, začne místo něj existovat něco jiného (podstatně nudnějšího).

To profesor O?Mill podcenil.

A Lovaš vůbec; ten to projel na celý čáře....

Pračeši

„Toto je něco mezi rostlinou a stromem," řekl otec tlupy pračechů, tábořících v širé stepi na cestě do budoucí Bohemie. „Budeme tomu říkat ?křoví?."

„Krszzowwuiií," opakovali pralidé.

„To je ale pitomej název," řekla ta, která neumí vařit.

„Dochází nám inspirace," řekl omluvně praotec „máš snad lepší nápad?"

„Nic mě nenapadá... ale copak jsem nějakej křovák?" Hájila se ta, co neumí vařit „včera jsme dávali věcem jména začínající na ?STR?. To byl samej strnad, strdí, strádat, straka, strom... dneska začínáme na ‚KŘ'. Křáp, křída, Křemílek a křepelka, pohanský křest, kříž, popřípadě budoucí křesťanský kříž... připadá mi to jako úplná zhovadilost. Pralidé! Proč nemůžeme mluvit jako normální Evropani?"

„Protože jsme chtěli něco extra," odpověděl otec pralidí „každej chce bejt unikátní. Přece nebudeme mluvit jako Germáni...jen se podívejte na Francouze! Dali světu deja-vu. Angličani zase vymysleli, jak stavět velký šutry do kruhu! Španělští pralidé si odhlasovali siestu! A Češi? Zatím nic! Takže si dneska probereme podmiňovací věty a vymyslíme další tři pády."

„Aby nám just nikdo nerozuměl," dupla si ta, co neumí vařit.

„Fuj! Just je germanismus," opravil ji otec „to se neříká. Soustřeďte se, pralidé. Jako první si procvičíme nový pád: s kým s čím."

„S bratrancem..." Shodly se ženy kmene.

„A oslovujeme, voláme?"

„Bratranče!"

„To jsou ale blbosti," ozvala se špatná kuchařka „vám nevadí, že je to příšerně komplikovaný? No ty, Řapeno, kvůli tobě jsme museli vymyslet velký Ř, řekni taky něco!"

Řapenu ale nic kloudného nenapadalo, a tak se začala šťourat v nose. Děti vesele pobíhaly kolem trní, držely se za ruce a provolávaly slávu ?krrzouwiií?.

„Víš, proč neumíš vařit?" Obořil se na ni otec pračlověk „protože neumíš pojmenovat jednotlivé ingredience."

„Nemusim vědět, jak se co řekne! Prostě to očichám, a když mi to voní, tak to ho-

dim do svíčkové. Když mi to nevoní, tak to hodim psovi.“

„Právě proto jsi tak nešikovná,“ řekla jí Řapena „tohle je třeba kopr.“

„Pffrr,“ ofrnila se ta, která vlastně vařit umí, ale neví, jak se co řekne „už mi neříkejte, že jsem ta, která neumí vařit. A ty, Řapeno, táhni do kopru. To, co vaříš národu, není svíčková, ale koprovka. Fuj! Odporně vypadající, nasládle chutnající soumrak gastronomie!“

„Ale my máme koprovku rádi!“ Zvolala polovina pralidí.

„My ne!“ řekla druhá polovina.

„No dobře, dobře,“ klidnil praotec svůj národ „tak tedy; ode dneška bude polovina národa koprovku nenávidět a druhá ji bude milovat. Teď si procvičíme ‚trpný rod‘. Řapeno?“

„Můj manžel ?byl uchlastán ?...alkoholem,“ odpověděla Řapena pohotově.

„Výborně,“ pochválil ji praotec „teď číslovky. Řekněte mi magické číslo Peruna...“

„Čtyřicet!“ Přihlásila se Božena „peruna čtyřicet.“

Ta, která neumí vařit se ohradila „Já z toho zmagořim! Přece jsme nepřešli přes celý Ural, abychom učili naše děti takový hovadiny! Víte vy vůbec, jak dlouho se to s námi potáhne?“

„Do skonání pravěků...“ Povzdechla si Řapena.

„No tak, pralidé,“ chlácholil je praotec „ukažme Evropě, že jsme výjimečný národ! Tady, na hoře Hřív, bude jednoho dne stát můj prapravnuk a bude hrdě shlížet na strdím oplývající kraj.“

„Prááá..domov můj...práá...domov můj...“ Zazpívali pralidé.

„To bude moc pěknej kraj,“ odvětila ta, která prý neumí vařit.

„Nebuď ironická,“ napomenula ji Božena „věštkyně předpověděla Čechům nekonečnou budoucnost. Čeká nás...Sláva!“

„Sláva? Tvůj svalnatej Sláva?“ Zasnila se Řapena, ale pak si vzpomněla na svého manžela: „Mě čeká doma... Povislan!“

„Zdá se, že si vůbec nerozumíme,“ zamyslel se praotec „Pračeši, poslouchejte mě! Nejdříve musíme vymyslet všechna slova a teprve potom se můžeme začít hádat. Ještě jsme neprobrali ‚Hr‘, protože bez ‚hrr‘ nemůžou naši potomci postavit Hrad a vyhnat Křižáky!“

„Hrom,“ řekla Řapena.

„Hrouda, hradiště, hráz...hryzat, hrabat, hromadit,“ přizvukoval pranárod.

„Hrát si,“ přidaly se děti.

„Hrůza,“ řekla ta, která neumí vařit „měli jsme zůstat v Indii. Indové jsou sice taky hotentóti, jako my, ale aspoň tam bylo teplo.“

„Z Indie utekli naši dědové kvůli sopce a přemnoženým tygrům,“ připomněl jí praotec, „zklidněme se a poslechněme si Řapenu. Vymyslela nový pád!“

„Kýho, čího,“ řekla pyšně Řapena „třeba kýho víra...“

Ta, která neumí vařit, obrátila oči vsloup: „snad koho, čeho, ne?“

Lovci kmene náhle pozvedli oštěpy. Přesličkový les se zavlnil a pravořech varovně zaštěkal.

Z pralesa vylezl praněmec a upravil si slušivý klobouček, ozdobený sojčím pírkem.

„Guten Tááag! Dál ty uš nemušeš, tschechu. Fy fšechny obrátit Kopf na fýchod a štrrádoval si to salošit Prááag.“

Ta, která neumí vařit, šťouhla do Řapeny: „Mluví česky líp než ty, štramák jeden germánskej. Určitě má velkou jeskyni, plnou masa a drahých nástěnných maleb! Já už to s vámi nevydržím...provdám se do Německa!“

„Nooááj...gůůt,“ pochvaloval si praněmec. Češka se před ním začala naparovat a všemožně kroutit.

„A umiela ona fažit dobrý knédl?“

Ta, která neumí vařit, se zarazila. Pralidé se rozesmáli hurónským smíchem; lovci se lámali v pase a tloukli násadami oštěpů o zem, a Řapena se smála tak, až ji tekly slzy, smívající pramejk-ap.

„Umím svíčkovou,“ dupla si ta, která neumí vařit „a taky mám jméno, jestli vám to náhodou uniklo. Jmenuju se Běluše.“

„Prroč oni tak chlámat, Bieluška?“ Divil se praněmec „ty si špatná kuchařka?“

Pranárod se mohl potrhat smíchy.

„Zemřu na břišní křeček,“ smála se Řapena „slyšíte, jak ten germánek mluví? Já se udusím smíchy! Kéž by oněměl!“

Historicky první přímé setkání s Němci pranárod Čechů neunesl. Lovci se váleli po zemi, odháněli od sebe rozveselené psy a zběsile ryčeli na půlku Bohemie.

„To já ještě dobže rozmyslet, jestli tebe schrábnout sa manželka, Bieluška,“ zamračil se praneměc a luskl prstem. Z vysoké trávy za ním se vynořila horda válečníků, pomalovaných černou a červenou barvou.

Praotec ztišil svůj národ: „Pozor, Češi! Takový záchvat smíchu je velmi nebezpečný. Asi bychom se měli obrátit a konečně založit tu Prahu, aby bylo všem jasný, komu to tady patří. A nezapomeňme na věštbu! Ode dneška budeme Germánům říkat Němci...na počest Řapeny, která by ráda, aby oněměli...“

„Alespoň do konce druhé světové války,“ přála si Řapena.

„Jo. A taky proto, abychom nezapomněli, že jsou to Němci, kdo nerozumí nám...a ‚Ne‘ naopak!“

„Správně,“ zvolala ta, která neumí vařit „jsou to Němci, kdo nerozumí česky! Až na tohohle chlapa, kterýho si vezmu za manžela!“

• • •

Vesmír je prý spravedlivý. Podle profesora O’Milla nastane den, kdy dostane Lovaš druhou šanci, neboť se náš časoprostor točí ve spirále a jednoho dne dostane každý člověk Novou šanci promluvit do chodu světa. Na otázku, zda by nebylo bezpečnější Lovaše preventivně vyhledat a zatknout, odpověděl profesor O’Mill takto: „v naší realitě se může Lovaš jmenovat úplně jinak. Třeba jako vy!“

Naleh ko

Dušan Šutarík

Kvas

Včely, včely

Vychádzam von, ulice behajú okolo parkov,
na záhrady sa znášajú hlasy. Potápač
vnára ruku do prasknutého akvária, vkladá rybe
do úst žiarovku. Svetlo. Kolieska pred očami.
Zuby zaseknuté v hrdle. Z tmy ma oslovuje žena s tvárou holuba.
Hľadá autobusy. Tvárim sa akoby nič. Okolo
chodí skupina hrncov. Klapot sa ozýva do ticha,
večerné requiem. Zobák čerí pokojnú hladinu,
z kočov vystupujú snehové postavy.
Zakopávam. Opustené chlievy. Strašenie.
Na stole urna: červený nos a pleseň na lícach. Otvorím ju
a bledý prach sa mi vnorí pod kožu. Krajina zošitá tmou.
Zaprášený kabát sa mení v psa. Útek a výkrik. Vonku je množstvo nožníc.

Vykapali kaviarne. Pokrčený obrus,
popálený pávím okom. Smilstvo plechoviek od piva.
Z taniera polievky
díva sa nový kraj. Zjem pavučinu. Mliečne korálky mi zasklia hrdlo.
Zdreveniem a môj mních odletí. Tvár jeho je tvárou moru.
Kontajner odráža aktovky slnka. Kozí syr páchne krvou
a zaprášeným bzukotom rýb. Chytám ich,
ale ruky ma nepočúvajú. Ohlodané kosti ulíc, dajte odpoveď!
Neznáme trasy. Mraučanie vychádzajúce z krokov davu.
Kričím. Odchádzajú autobusy. Siréna zvoláva
posledné kopčeky zmrzliny. Do tváre, do zimy,
za obzory. Včely. Včely. Len tie si pamätám...

Koniec mrazu

Búšim do kože: fazuľový prívarok je smrť,
zhasol vlk. Muchy, hodinky bez ručičiek.
Vstúpil som a naše ruky kričali. Oblaky po oknách.
Búšim do noža. Otvorená brána mi nedá spať.

Klauni s krvavými rukami.
Mačací tieň: jelení mesiac.
Praskla žiarovka.
Chobotnica medzi záhonom ruží.
Z izby vidím jej oči.

Odhodená šiltovka a na nej stopy zubov.
Koberec prepúšťa šupiny. S britvou
prechádzam ambulanciou. Je prázdna.
A je vlhko. A je dusno.

Kôš na bielizeň temnie slivkovou tmou.
Vo zvonici mrzne. Na konci vety sa varí špenát.

Pristál šedivý vlas

Levia hlava v stene. Mraky sú opäť samý filetovací nôž.
Medzi zubami vreckovky: skrytý chrobák.
Kováč sa dvorí šatníku. Deti do školy vodia cudzie hlavy.
Lavice po členky v žblnkajúcich mlákach,
východ je plný piskotu. Zhrozenie tela: pristál šedivý vlas.
Z jablka sa sype smiech.

Lezieš na vrchol vidličky na ktorej balansuje márnica.
Lezieš na svoj jazyk, zubami sa podopieraš,
muži spletení z machu sledujú tvoju cestu.
Všade naokolo koralové lampy a zlovestné tiene tenisiek.

Ozvena rozochvieva nechty.

S mŕtvym snehom po vreckách sa motáš ulicami.
V obočiach z trávy sa liahnu vajcia. Piliny jesene drnčia v hlavách.
Vlažné telá, prázdne chodby a girlandy drôtených plotov.
Krvácajúci podbradník. V kuchyni: výbuch sopky.

Povrazy spia. Za krysím hlasom vinie sa dračí povlak.
Vinie sa, vinie vlas. Prichádzajú lunatici a nespavosť
vlhne pod omietkou. Sliepňaš do rebra. Mladá pečeň
otvára brány. Počúvaj chrastu, živorí tu kúsok mydla.
Nepomenovaný tvor obrátený tvárou k stene.
Zhodnotenie noci. Zívnutie obaľuje vresovisko.

N

aleh

ko

Moment

Blesk na moment osvetlil ulicu: oblaky viseli tesne nad chodníkom.
Otec sa vrátil z príborníka. Vyšli sme na kopec – vládla dobrá nálada,
strecha väznice sa leskla po nedávnom daždi.
Mám na pľúcach pomaranč. Množstvo netopierov lovilo gombíky.
Rozhadzovanie rúk. Prepadla sa strecha.
Decká podpálili motýlik na obleku.
Opustené koše na bielizeň. Mŕtvy duch na dvore pivárne. Ľudský šepot.

Akvárium uprostred cesty. Stôl a muž s tromi kravatami.
Televízne ovládače hviezd, hrdzavá ruka. Päty v hlavách.
Havran precitol a z tmy bolo počuť výstrely bojových lodí.
Balet zakázali: každú chvíľu napalm,
každú chvíľu bublifuky zo žltej hmly. Máš rada žehličky?
Kto teraz otáča panvicou?
Tmavá, dlhá alej. Mráz obchádza. Mráz obchádza. Maj sa na pozore
pred tmou a smejúcim sa vetrom.

Dohasínanie

Od stola sa šírila žihľava tmy.
Vlk sa utopil na strome. Vyhasli psie jazyky.
Slina syčala na chodníku, slina rozprestrela spev.
S krysou na zátylku (náhradným svetlom),
postup sťažili kopije snehu. Zeleným spevom
sa okrádame o nočné mory. Cesta vedie kríkom vajíčkom hrebeňom.
Uprostred búrky zhadzujeme šaty. Dávky heroínu: priesvitné čajky.
Zmija skrútená na mŕtvom čele: keď sme prechádzali okolo,
smiala sa, smiala:
oči boli biele a hlas mal mnoho mien.

Ulice ostrých plutiev: hrdlo podrezané.
Železničná trať klíčila do hmly,
leto striedalo parochne. Rebrá. Mlátenie kosy.
Oproti sa rozvidnieva bledý pes. Starecké škvrny, vyhladnutá pivnica.
Spod stola ma sledoval chrobák, tušil som za ním hladký povrch čiel.
Vzduch je klbko. Vykašliavame zvieratá.
Nadúvali sa žiabre pivných pohárov,
dav upaľoval nevestu. Slamené oči. Prsty vtekali do uší.
Matné bludičky autobusov. Tuláci spievali chorály.
Do ticha vŕzgalo hojdacie kreslo.

Pletený palčiak

Mokrá handra pohlcovala svetlo.
Kolibrík spal. Loptu som prekopol
do krajiny tmy. Vietor sa oprel do stolov.

Drvili sme kĺbiky havranov. Podlaha obsypaná korením.
Mlieko pretekalo konármi. Hodinky mäsa.
Sekera preťala kyslé povetrie. Do záhrady vošla ihla,
ples skončil: ryby nadopované.

Zvonili košele. Do čoho civela slepá sova?
Praženica poludnia, únava na dekách. Tik tak, lietadlá.
Studňa, dovolenka, psia bradavica.
Strašiaci: les bol jeden hrudník.

Krídlo žiletky, ľadové schody: kreslo.
Krok, ktorý rozhoduje. Výpravca vlkov je kráľ.
Pozorovali nás gaštany. Princezná,
pokrčenie čelom. Prázdniny začínajú.

Letné zviera

Zastihlo ťa krupobitie, koncerty vážnej hudby.
Chmeľ pozorne počúval. Podkolienky
vydávali slabé svetlo.

Vrhni sa na netopiera, jeho oko vyhoď nad komín.
Ak do rána splesnie, zubnou kefkou ho čisti.
Vypražená placka na háku piráta.
Vytrhaj vlasy dlaniam. Vytrhaj nechty,
dávaj pozor na dužinu. Čo anjel, to ciferník.

Zostal som hore do polnoci. Zajtrajší telefonát mi
rozblčí vnútornosti žltkavým strachom.
Nad strechou sa lámal zoschnutý rohlík.
V záhrade rástli potkanie hlavy. Čkanie.

Z úst mi padali strieborné zuby.
Štrngot nožov. Ak zajtra nikto nezavolá,
ožije kalerábový nádor na mojej pečeni.
Z minerálky fantóma neupletiem.
Sipel olej, slnko, klietka mlčala. V kríku žehlička.

Kvas

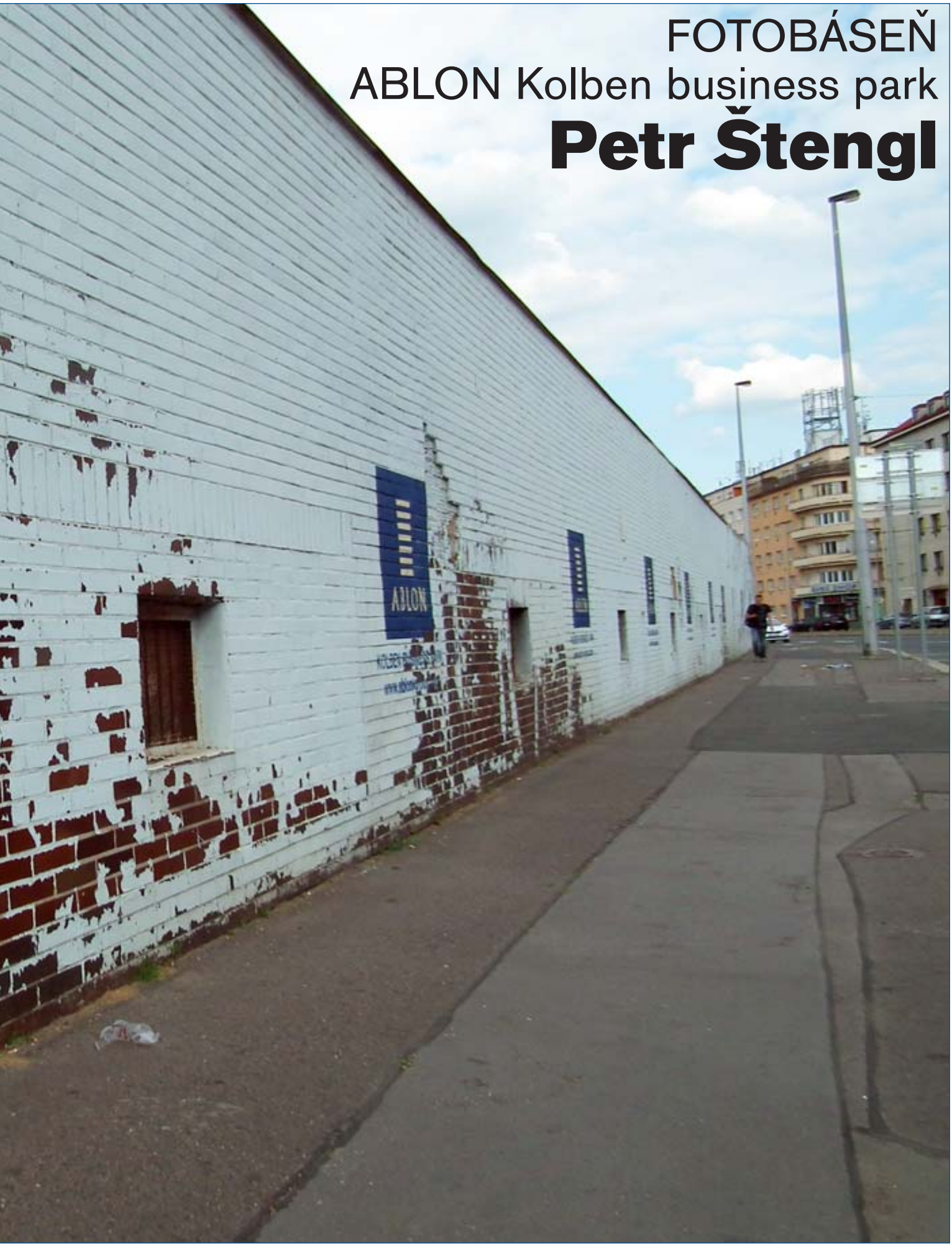
Policajti nám zhabali všetky zápalky.
Nemám kúpeľňu. Spal som, komíny horeli.
Kuracie stehná pripomínali žilu na zápästí.
Slina bola predĺžené slovo. Kurzívy ulíc zakliesnené
v električkách. Mloky sa skrývali v ošumelých kabátoch.

Sfúkli sme penu, pieskový hrad sa prikryl sakom.
Sfúkli sme penu, vzducholoď vyfučala na ostrých konároch.
Spal som: polievka unikala z taniera,
jej červeň osvetľovala dvor. Stíchli sady,
krty vyrazili spod zeme. Pavúkom som ešte nikdy nebol.
Prišla straka, kvetináč a paprať.
Kameň a jeho znamienko.
Blcha ostala pevne zviazaná s kostrou hviezdy.

Přílohana na třeno

FOTOBÁSEŇ
ABLON Kolben business park
Petr Štengl

ABLON
KOLBEN BUSINESS PARK
www.ablon-group.com

ABLON
KOLBEN BUSINESS PARK
www.ablon-group.com

ABLON
KOLBEN BUSINESS PARK
www.ablon-group.com

000
sklo bílé
AVE
papír
PICCANTE

ABLON
KOLBEN BUSINESS PARK
www.ablon-group.com

ABLON
KOLBEN BUSINESS PARK
www.ablon-group.com

ABLON
KOLBEN BUSINESS PARK
www.ablon-group.com

ABLON
KOLBEN BUSINESS PARK

ABLON
KOLBEN BUSINESS PARK
www.ablon-group.com

ABLON
KOLBEN BUSINESS PARK
www.ablon-group.com

ABLON
KOLBEN BUSINESS PARK
www.ablon-group.com

ABLON
KOLBEN BUSINESS PARK

ABLON

ABLO

ABLON
KOLBEN BUSINESS PARK
www.ablon-group.com

ABLON
KOLBEN BUSINESS PARK
www.ablon-group.com

ABLON
KOLBEN BUSINESS PARK
www.ablon-group.com

000
sklo bílé
papír
PICCANTE

ABLON
KOLBEN BUSINESS PARK
www.ablon-group.com

ABLON
KOLBEN BUSINESS PARK
www.ablon-group.com

ABLON
KOLBEN BUSINESS PARK
www.ablon-group.com

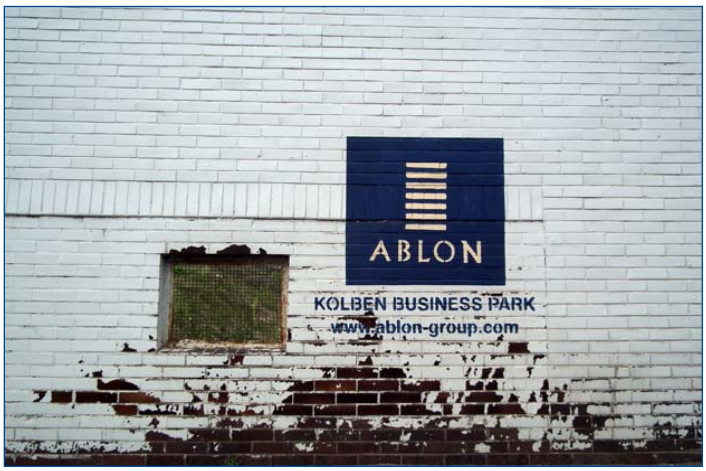

ABLON
KOLBEN BUSINESS PARK

ABLON
KOLBEN BUSINESS PARK
www.ablon-group.com

ABLON
KOLBEN BUSINESS PARK
www.ablon-group.com

ABLON
KOLBEN BUSINESS PARK
www.ablon-group.com

ABLON
KOLBEN BUSINESS PARK
www.ablon-group.com

ABLON
KOLBEN BUSINESS PARK
www.ablon-group.com

ABLON

ABLO
www.ablon-gr

BUSINESS PARK

ABLON
KOLBEN BUSINESS PARK
www.ablon-group.com

ABLON

ABLON
KOLBEN BUSINESS PARK
www.ablon-group.com

ABLON
KOLBEN BUSINESS PARK
www.ablon-group.com

ABLON
KOLBEN BUSINESS PARK
www.ablon-group.com

ABLON

ABLON
KOLBEN BUSINESS PARK
www.ablon-group.com

ABLON
KOLBEN BUSINESS PARK

ABLON

ABLON

ABLON
KOLBEN BUSINESS PARK

ABLON
KOLBEN BUSINESS PARK
www.ablon-group.com

ABLON

ABLON
KOLBEN BUSINESS
www.ablon-group.com

ABLON
KOLBEN BUSINESS
www.ablon-group.com

ABLON
KOLBEN BUSINESS
www.ablon-group.com

ABLON
KOLBEN BUSINESS PARK
www.ablon-group.com

ABLON
KOLBEN BUSINESS PARK
www.ablon-group.com

ABLON

ABLON

ABLON
KOLBEN BUSINESS PARK
www.ablon-group.com

ABLON

KOLBEN
www.abl
up.com

ABLON
KOLBEN BUSINESS PARK
www.ablon-group.com

ABLON
KOLBEN BUSINESS PARK
www.ablon-group.com

ABLON
KOLBEN BUSINESS PARK
www.ablon-group.com

ABLON
KOLBEN BUSINESS PARK
www.ablon-group.com
09/103
SKLO
09/103

papír

DESKA BYLA ZASAZENA
V R. 1975 K 30. VÝROČÍ
OSVOBOZENÍ ČSSR
SOVĚTSKOU ARMÁDOU
NA PAMĚŤ GENERÁLNÍ
STÁVKY V PROSINCI 1920,
NAKTERÉ SE VÝZNAMNĚ
PODÍLELI POKROKOVÍ
DĚLNÍCI VYSOČAN A
BÝVALÉ KOLBENKY.

DOBRÁ ADRESA

V příštím čísle (vychází 1. srpna 2015) rozhodně nenajdete:

Rozbor DNA Tomia Okamury

Nabídkový katalog Boulangerie Triton

F. L. Věka pozpátku

Na shledanou příště!
Ne za pomente!